

ATOMHÁBORÚ

A KATAZSTRÓFA MÁSODPERCRŐL MÁSODPERCRE

Opk

„Több szálon futó, lélegzetelállító geopolitikai thriller, ami szó szerint bármikor megtörténhet”

FORBES

„Ha meg akarod érteni azokat az összetett és felkavaró részleteket, amelyek egy civilizációt elpusztító döntés hátterében állnak”

THE NEW YORK TIMES

ANNIE JACOBSEN

Annie Jacobsen

ATOMHÁBORÚ

A katasztrófa másodpercről másodpercre

A fordítás alapjául szolgáló mű:
Annie Jacobsen: *Nuclear War – A Scenario*,
Dutton, An imprint of Penguin Random House LLC,
New York, 2024

Copyright © 2024 by Anne M. Jacobsen
Hungarian edition © Open Books, 2024
Hungarian translation © Kelemen László, 2024

A szerző mindent elkövetett annak érdekében, hogy pontos információkat, internetes címeket és más adatokat adjon közre, de sem ő, sem a kiadó nem vállal semmilyen felelősséget az esetleges hibákért és a kötet kiadása után bekövetkezett változásokért. Ezen túlmenően a kiadónak nincs rá lehetősége, hogy befolyásolja a szerzőről és a kötetről az interneten vagy máshol megjelenő információkat.

Fordította
Kelemen László

Ha nem jelezzük külön, a lábjegyzeteket a fordító írta.

Szakmai lektor
Szvath Tamás

TARTALOM

Szerzői jegyzet	11
Prológus – A földi pokol	13
I. rész	
A kibontakozás (avagy hogyan jutottunk idáig)	23
II. rész	
Az első 24 perc	55
III. rész	
A következő 24 perc	189
IV. rész	
Az ezt követő (egyben végső) 24 perc	303
V. rész	
A következő 24 hónap és azon túl (avagy mi lesz a nukleáris lövésváltás után?)	357
<i>Köszönetnyilvánítás</i>	378
<i>Jegyzetek</i>	384
<i>Interjúalanyok</i>	435
<i>Irodalom</i>	439

Kevinnek

„Az emberiség története maga a háború.
Néhány rövid és törékeny időszaktól eltekintve
sohasem volt béke a világon. Már a történelem
kezdetei előtt is egyetemlegesek voltak
a véget nem érő gyilkos harcok.”

Winston Churchill

SZERZŐI JEGYZET

Az Egyesült Államok kormánya az 1950-es évek eleje óta dollármilliárdokat költ arra, hogy felkészüljön egy nukleáris háborúra. Közben kidolgozták azokat a protokollokat, amelyek célja, hogy az Egyesült Államok kormánya továbbra is működőképes maradjon, miután több száz millió amerikai áldozatúal esik az apokaliptikus méretű nukleáris holokausztnak.

A kötetben felvázolt forgatókönyv – mi történhet, miután érzékelünk egy ellenünk elindított, nukleáris töltetet hordozó rakétát – elnöki tanácsadókkal, a kabinet tagjaival, nukleáris-fegyver-szakértőkkel, tudósokkal, katonákkal, pilótákkal, különleges hadműveleti irányítókkal, a titkosszolgálatok tagjaival, vészhelyzetkezelő szakértőkkel, a hírszerzés elemzőivel, köztisztviselőkkel és másokkal készített exkluzív interjúkon alapul. Valamennyi szakember évtizedekig dolgozott ehhez hasonló, háttorzongató forgatókönyveken. Mivel a nagybetűs Általános Nukleáris Háború tervei az Egyesült Államok kormányának legtitkosabb dokumentumai közé tartoznak, a kötet és a vázolt történések leírása azokat az információkat tartalmazza, amelyek az olvasó számára még legálisan megismerhetők. A titkosítás alól feloldott anyagok – amelyeket évtizedekig homályban tartottak – ijesztően világosan mutatják be a részleteket.¹

A Pentagon Amerika nukleáris arzenállal rendelkező ellenségeinek kiemelt célpontja, ezért a kötetben az szerepel, mi lenne, ha Washingtont érné az első találat – egy 1 megatonnáas termónukleáris bomba formájában. „Derült égből villámcsapásként végrehajtott támadás érné a fővárost. Ez minden washingtoni

legrettegettebb rémálma”, mondja Andrew Webber, nukleáris, kémiai és biológiai védelmi programokkal foglalkozó volt védelminiszter-helyettes.² A „derült égből villámcsapás” kifejezést használja az Egyesült Államok Nukleáris Vezetési és Irányítási Központja is a figyelmeztetés nélkül végrehajtott (nukleáris) támadásra.³

Csaknem teljesen bizonyos, hogy egy ilyen bomba elindítaná a végítélettel felérő Általános Nukleáris Háborút. Washingtonban gyakran hallható, hogy „nem létezik olyan, hogy kis nukleáris háború”.

A Pentagonra mért csapás csak a kezdete lenne annak az eseménysorozatnak, amely végül egyszer és mindenkorra véget vetne a jelenlegi formájában ismert civilizációnak. Ez a világunk, amelyben mindannyian élünk, valósága. A nukleáris háború jelen kötetben ismertetett forgatókönyve akár már holnap megvalósulhat – sőt esetleg ma is.

„A következő néhány órában vége lehet a világnak”, figyelmeztet Robert Kehler, az Egyesült Államok Stratégiai Parancsnokságának volt parancsnoka.⁴

PROLÓGUS

A földi pokol

Washington, talán valamikor a közeljövőben

Egy 1 megatonnás termonukleáris fegyver felrobbanása akkora fény- és hőhatással jár, amekkorát az emberi elme képtelen fel-fogni.¹ A százmillió Celsius-fok négyszer vagy ötször forróbb, mint a Föld Napjának középpontjában uralkodó hőmérséklet.²

Miután ez a termonukleáris bomba felrobban Washingtonban a Pentagonnál, a milliszekundum első törtrészeben a teljes elektromágneses spektrumot lefedő sugárzás lép fel. Egyik tartománya, az intenzív, nagyon rövid hullámhosszú, lágy röntgensugárzás hatására hatalmas tűzgömb jön létre, amely óránként több millió kilométeres sebességgel tágul, és több millió fokra hevíti fel a levegőt.³ A gömb átmérője néhány másodperc alatt csaknem két kilométeresre nő.⁴ Akkora a forróság, hogy a betonfelületek felrobbannak, a fémtárgyak megolvadnak vagy elpárolognak, a kövek szilánkokra törnek, és az emberek azonnal égő szénné válnak.

A sugárzástól és a hőtől túlhevült porrá robban szét a Pentagon ötemeletes, ötszög alakú épülete, illetve minden, ami a tűzgömb hatszázezer négyzetméteres belső terében található. A lökéshullám közel egyidejű érkezésétől az összes fal összeomlik, és mind a huszonhétezer alkalmazott azonnal elpusztul.

A tűzgolyót semmi sem éli túl. Egyetlen dolog sem.

Abszolút semmi.

Az epicentrumban minden megsemmisül.⁵

A csaknem fénysebességgel táguló tűzgömb szétsugárzó hője a látóhatáron belül, több kilométeres körzetben minden irányban lángra lobbantja az összes gyúlékony tárgyat.⁶ Függönyök, papír, könyvek, fakerítések, az emberek ruhái, száraz levelek borulnak lángba, és válnak annak a hatalmas tűzviharnak a martalékává, amely egy több mint 260 négyzetkilométeres vagy annál is nagyobb területet kezd felemészteni.⁷ A robbanás előtt ez volt az amerikai kormányzás lüktető szíve, mintegy hatmillió ember otthona.

A Pentagontól jó pár száz méterre északnyugatra elpusztul az arlingtoni Nemzeti Temető mind a 2,5 négyzetkilométere – beleértve a négyszázezer ember maradványait, a háborúban elesettek tiszteletére emelt összes sírkövet és a 27-es parcellában eltemetett 3800 afroamerikai felszabadított ember holttestét. A gyepet nyíró és a fákat gondozó kertészekkel, a túravezetőkkel, a Régi Gárdának az ismeretlen katonák sírja mellett örködő fehér kesztyűs tagjaival együtt azonnal égő és elszenesedett emberi figurákká változnak a temetőlátogatók is, akik ezen a kora tavaszi délutánon akarják leróni tiszteletüket a halottak előtt. Fekete szervesanyag-porrá – korommá – alakulnak. Akik hamuvá válnak, megmenekülnek attól a példátlan borzalomtól, amelyet az egy- vagy kétmillió további, még nem halott, de súlyosan sebesült embernek kell elszenvednie ebben első, derült égből villámcsapásszerű nukleáris támadásban.⁸

A Potomac folyó túloldalán, másfél kilométerrel északkeletre, a Lincoln- és a Jeerson-emlékművek márványfalai és oszlopai túlhevülnek, megrepednek, szétrobbannak, porrá lesznek.⁹ Megemelkednek és összeomlanak az acél- és kőhidak, valamint az autópályák, amelyek ezeket a történelmi műemlékeket összekötik a környező területekkel. Megsemmisül a délen,

a 395-ös autópálya túloldalán álló Pentagon City ragyogó és tágas, üvegfalú Fashion Centre-je, a márkás ruhákkal és háztartási cikkekkel teli üzletek, a környező éttermek és az irodák a szomszédos Ritz-Carlton és Pentagon City szállodával együtt. Lángba borulnak és elégnak a tetőszerkezetek, a menynyezeti gerendák, a mozgólépcsők, a csillárok, a szőnyegek, a bútorok, a próbababák, a kutyák, a mókusok és az emberek.

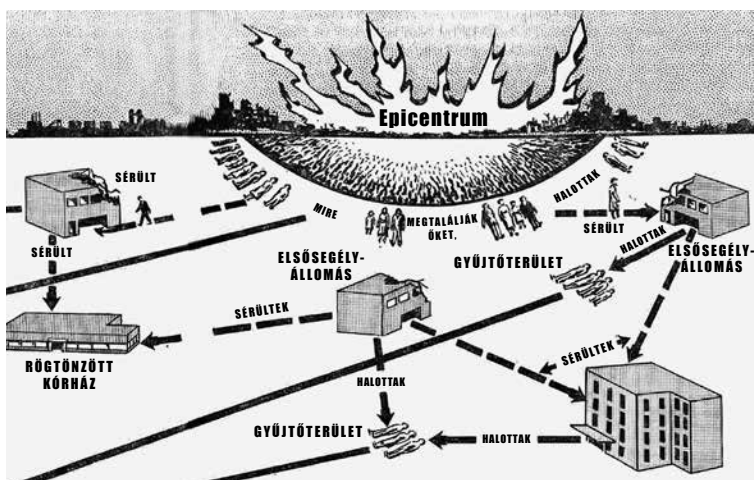
Március vége van, helyi idő szerint délután 3 óra 36 perc.

Három másodperc telt el a robbanás óta.

Négy kilométerrel nyugatra, a Nemzeti Parkban baseballmeccs zajlik. A 35 ezer néző többségének lángra kap a ruhája.¹⁰ Akik nem égnék azonnal halálra, súlyos harmadfokú égési sérüléseket szenvednek.¹¹ Lehámlik róluk a külső bőrréteg, és előtűnik alóla a véres kötőszövet.

A harmadfokú égési sérülések a halál megelőzése érdekében azonnali szakszerű ellátást, sőt gyakran amputációt igényelnek. A stadionban lesz talán néhány ezer túlélő. Bent voltak az épületben, vásároltak a büfében, vagy a mosdót használták épp. Ezeknek az embereknek nyomban szükségük lesz kórházi ágyakra egy égési sérülteket ellátó központban. Ám a főváros egész térségében mindössze tíz olyan ágy található a belvárosi MedStar Washingtoni Kórház Égésérült Központjában, amelyek erre alkalmasak volnának. Mivel ez az intézmény a Pentagontól csak nagyjából nyolc kilométerre áll, nyilván már nem működik, sőt lehet, hogy meg is semmisült. Északkeletre, a hetven kilométerre fekvő Baltimore-ban, a Johns Hopkins Égésérült Központban valamivel kevesebb, mint húsz speciális égési sérültet ellátó ágy van, de hamarosan az összes megtelik. Az ötven államban összesen csak mintegy kétezer ilyen különleges ágyat tartanak fenn.¹²

A Pentagont eltaláló egy megatonnás bomba robbanásának hője másodperceken belül súlyosan megégeti további egymillió ember bőrét, akiknek a kilencven százaléka várhatóan meghal. A védelmi szakértők és a tudósok évtizedek óta foglalkoznak ennek a matematikájával.¹³ A legtöbben nem jutnak néhány lépésnél tovább attól a helytől, ahol éppen állnak, amikor a bomba felrobban. Ők lesznek azok, akiket a polgári védelmi szakértők az 1950-es években – akkor kezdtek el foglalkozni ezekkel a borzalmas számításokkal – úgy emlegettek, hogy „mire megtalálják őket, halottak”.¹⁴

Mire megtalálják őket, halottak (Forrás: Egyesült Államok Szövetségi Polgárvédelmi hatósága)

A Potomac folyó délkeleti oldalán, az Anacostia-Bolling Egyesített Bázis négy négyzetkilométerén tizenhét ezren halnak meg – szinte mindenki, aki a Védelmi Hírszerző Ügynökség főhadiszállásán, a Fehér Ház Kommunikációs Ügynökségének

főhadiszállásán, az Egyesült Államok Partiőrségének washingtoni állomásán, az elnöki helikopter hangárjában, valamint számos más, szigorúan őrzött és a nemzet biztonságát szolgáló szövetségi létesítményben dolgozik.¹⁵ A Nemzetvédelmi Egyetemen a négyezer hallgató többsége halott vagy haldoklik. Van abban némi tragikus irónia, hogy a katonatisztek ezen az egyetemen (amelyet a Pentagon finanszíroz, és amelyet Amerika 200. születésnapján alapítottak) azt tanulják, hogyan használhatják világszerte az amerikai katonai taktikákat az Egyesült Államok nemzetbiztonsági fölényének megteremtése érdekében. Nem ez az egyetlen katonai profilú felsőoktatási intézmény, amelyet az első nukleáris csapás megsemmisít. Azonnal megszűnik létezni az Eisenhower Nemzetbiztonsági és Erőforrás-stratégiai Iskola, a Nemzeti Háborús Főiskola, az Amerika-közi Védelmi Főiskola és az Afrikai Stratégiai Tanulmányok Központja. Az egész vízparti terület teljesen elpusztul a Buzzard Point Parktól a Szent Ágoston Episzkopális Templomig, a Navy Yard városrésztől a Frederick Douglass-emlékhídig.

Az emberek azért alkották meg a 20. században a nukleáris fegyvereket, hogy megmentsek a világot a gonosztól, és most, a 21. században ezek pusztítják majd el a világot.

Az egészet felégetik.

Pontos ismeretekkel rendelkezünk a robbanás tudományos hátteréről. A termonukleáris reakció két hőimpulzust generál.¹⁶ Az első a másodperc töredékéig tart, majd következik a második, amely már több másodperces. Ez lobbantja lángra, és égeti el az emberi bőrt. Az elektromágneses impulzusok – EMP-k – némák; a fénynek és a röntgensugaraknak nincs hangja. Az ezután következő mennydörgésszerű robajt maga

a robbanás okozza. A keletkező intenzív hő nagynyomású hullámot hoz létre, amely cunamiként tör ki az epicentrumból, és az erősen összenyomott levegő óriási fala a hangsebességnél gyorsabban halad. Embereket tarol le, vagy repít a levegőbe, megrepeszi a tüdőt és a dobhártyát, beszippantja, majd kiköpi az emberi testeket. „A nagy épületeket általában a légnyomás-változás pusztítja el, míg az embereket és a tárgyakat, például a fákat és a villanyoszlopokat, a szél”, jegyzi meg egy levéltáros, aki megdöbbenő statisztikákat állít össze az Atomenergia Levéltár számára.¹⁷

Ahogy a nukleáris tűzgömb növekszik, a lökéshullám frontja katasztrofális pusztítást végez.¹⁸ Buldózerként nyomul előre mintegy öt kilométerrel a tűz előtt.¹⁹ Felgyorsul mögötte a levegő, és több száz kilométer/órás sebességű szél keletkezik, amely olyan gyors, hogy felfogni is képtelenség. 2012-ben a Sandy hurrikán hetvenmilliárd dolláros kárt okozott, és száznegyvenhét emberrel végzett, miközben a szél legnagyobb folyamatos sebessége nagyjából 130 kilométer/óra volt.²⁰ A Földön valaha mért legnagyobb, 407 kilométer/órás szélesebséget Ausztráliában, egy távoli meteorológiai állomáson regisztrálták. A washingtoni nukleáris robbanás hulláma elpusztít minden építményt, amely az útjába kerül. Az irodaházakat, lakóparkokat, műemlékeket, múzeumokat, parkolóházakat is beleértve azonnal szétroncsol fizikailag minden szerkezetet, amitől az összes szétesik és szétporlad. Amit a robbanás nem zúz össze, azt széttépi a dühöngő szél. Épületek és hidak omlanak le, daruk borulnak fel. Teniszlabdaként száguldanak a levegőben a kisebb tárgyak, mint a számítógépek vagy a betontéglák, de még az olyan nagyobbak is, mint a 18 kerekű kamionok és az emeletes turistabuszok.

A nukleáris tűzgolyó mindent felemészt a kezdeti 1800 méter sugarú körzetben, majd hőlégballon módjára felemelkedik. A föld felett lebeg, az emelkedés sebessége másodpercenként 75–90 méter.²¹ Harmincöt másodperc után elkezdi kialakulni az ikonikus gombafelhő. Hatalmas kalapja és szára az elhamvadt emberekből és a civilizáció törmelékeiből áll. Kezdetben vörös, aztán barnává, majd narancssárgává válik. Ezután lép fel a halálos fordított szívóhatás, amely a tárgyakat – autókat, embereket, villanyoszlopokat, közlekedési táblákat, parkolóórákat, acél tartógerendákat – beszippantja az égő pokol közepébe, ahol ezeket felemésztik a lángok.²²

Hatvan másodpercnél tartunk.

A gomba feje és szára most már szürkésfehér. Nyolc, majd tizenhét kilométeres magasságba emelkedik.²³ Közben a kalap megnő; az átmérője eléri a tizenhét, majd a harmincöt, aztán az ötven kilométert, ahogy egyre nagyobb kiterjedésű tömegként gomolyog. Végül áttöri a troposzférát – magasabbra nyúlik a kereskedelmi repülőjáratok utazómagasságánál és annál a régiónál, amelyben a Föld időjárási jelenségeinek nagy része zajlik. Mindent elborít a Földre és lakóira visszazúduló radioaktív csapadék. Carl Sagan asztrofizikus évtizedekkel ezelőtt elhangzott figyelmeztetése szerint egy atombomba „radioaktív termékek boszorkányfőzetét hozza létre, amely ugyancsak bekerül a felhőbe”.²⁴

Még két perc sem telt el a detonáció óta, de már egymilliónál is több ember halt meg, vagy haldoklik. Ekkor kezdődik az újabb pokol, amely más, mint a kezdeti tűzgolyó; ez egy megatűz. Egymás után robbannak fel ugyanis a gázvezetékek, amelyek óriási lángvágók vagy lángszórók módjára folyamatos tűzfolyamokat okádnak. Felrobbantak a gyúlékony anyagokat

tartalmazó tartályok és a vegyi üzemek. A vízmelegítők és a kazánok őr lángjainak gyújtóhatása mindent lángra lobbant, ami még nem ég.²⁵ Az összedőlt épületekből óriási kemencék lesznek, és mindenütt élve elégetik az embereket.

A padlók és a tetők rései kéményként viselkednek. A tűzviharokból származó szén-dioxid lesüllyed és bekúszik a metró alagútjaiba, ahol megfojtja a szerelvények utasait. A pincékben és a föld alatt menedéket kereső emberek háynak, görcsrohamok törnek rájuk, kómába esnek, és meghalnak. Akik a földfelszínen belenéznek a robbanásba, megvakulnak – sokszor még a detonációtól húsz kilométernyire is.²⁶

Az epicentrum körüli 12 kilométeren belül, azaz a Pentagon körüli 24 kilométer átmérőjű körben (a „35 kilopascalos zónában”) egymásnak ütköznek az autók és a buszok. A nagy hőség megolvasztja az aszfalozott utcákat, amelyek csapdába ejtik a túlélőket – mintha olvadt lávába vagy futóhomokba kerültek volna. Az orkánerejű szél a tüzek százaiból több ezer, több millió újabb tüzet gyújt. 15 kilométerrel távolabb a forró, égő hamutól és a szél által szállított lángoló törmeléktől újabb lángok lobbannak fel, amelyek aztán továbbgyűrűznek. Egész Washington egyetlen hatalmas tűzviharrá válik – gigantikus pokollá, amelyből hamarosan tűzből álló mezociklon képződik.

A nyolcadik vagy a kilencedik percben járunk.

Az epicentrumtól 16–20 kilométerre (a „7 kilopascalos zónában”) a túlélők sokkos állapotban, félholtakként vánszorognak. Nem tudják, mi történt, és kétségbeesetten menekülni próbálnak. Több tízezer embernek megreped a tüdeje. A fejük fölött repülő varjak, verebek, galambok lángra kapnak, és úgy hullanak az égből, mintha madáreső esne.²⁷ Nincs áram. Nincs telefonszolgáltatás. Nem működik a segélyhívó.

A bomba lokalizált elektromágneses impulzusától nem működik a rádió, az internet és a televízió. Az elektromos gyűjtású autók még a robbanási zónán kívül eső több kilométeres körzetben sem indulnak el. A vízművek nem tudnak vizet pumpálni. A halálos sugárzással elárasztott egész terület tiltott zóna lesz az elsősegélynyújtók számára. A kevés túlélő csak napok múlva jön rá, hogy sohasem érkezik segítség.

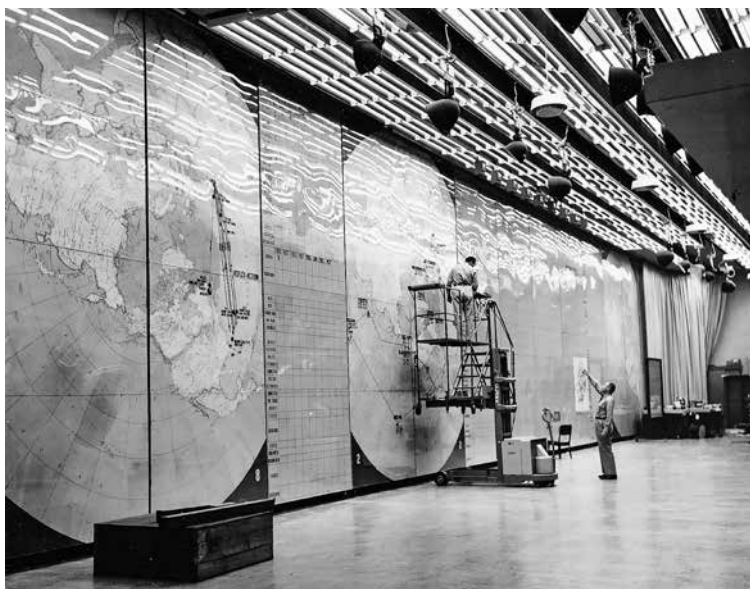
Akiknek valahogyan sikerül megmenekülniük a kezdeti robbanás, a lökéshullám és a tűzvihar okozta haláltól, hirtelen rádöbbennek az atomháború alattomos igazságára: teljesen magukra vannak utalva. Craig Fugate, a Federal Emergency Management Agency (Szövetségi Vészhelyzetkezelő Ügynökség, FEMA) korábbi igazgatója szerint egyetlen reményük a túlélésre az, hogy kitalálják, hogyan lehetnek „önerőből túlélők”.²⁸ Ekkor kezdődik el a „harc az élelemért, a vízért, a létfenntartásért...”

Hogyan és miért tudnak az amerikai védelmi szakemberek ilyen sokat ezekről a szörnyű dolgokról – ráadásul ilyen pontosan? Honnan tud az Egyesült Államok kormánya ennyiényt az atombomba hatásairól, miközben a közvélemény végig teljesen vak maradt? A válasz ugyanolyan groteszk, mint maguk a kérdések, ugyanis az amerikai kormány a második világháború vége óta eltelt sok-sok éven át különféle terveket készített, és próbált ki az Általános Nukleáris Háborúra – a nukleáris harmadik világháborúra, amely biztosan legalább kétmilliárd áldozatot követel majd.

A válasz pontosabb megismeréséhez több mint hatvan évet megyünk vissza az időben, egészen 1960 decemberéig, amikor az amerikai Stratégiai Légierő Parancsnokságán titkos találkozó zajlott.

I. RÉSZ

A KIBONTAKOZÁS
(AVAGY HOGYAN JUTOTTUNK IDÁIG)

*A Stratégiai Légierő Parancsnoksága főhadiszállásának
föld alatti parancsnoki terme a „nagy táblával”
(Forrás: Az Amerikai Légierő Történetének Kutatóintézete)*

ELSŐ FEJEZET

Az Általános Nukleáris Háború szigorúan titkos terve

**Nebraska állam, Offutt Légítámaszpont,
a Stratégiai Légierő Parancsnokság főhadiszállása,
1960 decembere**

Egy nap, nem is különösebben régen, összeült egy amerikai katonai vezetők**ből álló csoport, hogy megosszanak egymással egy titkos tervet¹, amely a világ akkori hárommilliárd fős lakossága egyötödének, azaz hatszázmillió embernek a halálához vezetett volna.² A résztvevők között volt többek között:**

Thomas S. Gates Jr., az Egyesült Államok védelmi minisztere,
James H. Douglas Jr., az Egyesült Államok védelmiminiszter-
helyettese,

John H. Rubel, az Egyesült Államok Védelmi Kutatási és Mű-
szaki Intézetének igazgatóhelyettese,
az Egyesített Vezérkar vezérkari főnökei,

Thomas S. Power tábornok, az Egyesült Államok Stratégiai
Légierő Parancsnokságának parancsnoka,

George H. Decker, a hadsereg* főparancsnoka,

Arleigh A. Burke tábornok, a haditengerészet parancsnoka,

* Az Egyesült Államok Hadserege csak az egyik a teljes haderő másik hat fegyverneme – a tengerészgyalogság, a haditengerészet, a légierő, az űrhaderő, a parti őrség és a nemzeti gárda – mellett. A hadsereghez tartozik a szárazföldi haderő zöme.

Thomas D. White tábornok, a légierő parancsnoka,
David M. Shoup tábornok, a tengerészgyalogság parancsnoka,
számos további magas rangú amerikai katonatiszt.³

A csoport egy föld alatti helyiségben gyűlt össze. A termet 45 méter hosszan több emelet magas falak övezték, és a második emelet magasságában kialakítottak egy üvegfalú, zárt erkélyt. Az asztalok tele voltak telefonokkal és térképekkel. Nagy térképtáblákkal. Egy teljes falat is térkép borított. A nebraskai Omahában a Stratégiai Légierő Parancsnokságnak főhadiszállása volt az a hely, ahonnan a tábornokok és az admirálisok a nukleáris háborút irányították volna, ha bekövetkezik. Így volt akkor, és így van most, 2024-ben is – csak éppen a föld alatti parancsnoki központot a 21. századi atomháború várható körülményeinek megfelelően korszerűsítették.

Mindaz, amit most megtudnak erről a találkozóóról, első kézből származik egy olyan tanútól, John H. Rubeltől, az üzletemberből lett védelmi szakembertől, aki aznap ott volt a teremben.⁴ 2008-ban, a nyolcvanas évei végén, néhány évvel a halála előtt Rubel egy rövid memoárban fedte fel az információkat. Miközben készült a halálra, összeszedte bátorságát, hogy kimondjon egy régóta elfojtott igazságot. Azt, hogy bűntudatot érzett, amiért részt vett egy ilyen tervben, a „sötétség szívében”, és sok évtizeden át hallgatott róla. Rubel azt írta, hogy ő ott egy „tömeges megsemmisítési tervnek” volt a részese – ezek az ő saját szavai.⁵

Aznap a nagy, nebraskai föld alatti bunkerben Rubel és a nukleáris háborút tervező társaság akkurátusan elrendezett, régimódi, összecukható faszékeken foglalt helyet. Az első sor-

ban a négycsillagos tábornokok ültek, hátrébb az egycsillagos tábornokok. Rubel, az Egyesült Államok Védelmi Kutatási és Mérnöki Intézetének akkori igazgatóhelyettese a második sorban kapott helyet.

A Stratégiai Légierő Parancsnokságának vezetője, Thomas S. Power tábornok jelzésére egy jelentéstevő lépett a színpadra. Ezután két segéd jelent meg, az egyik egy táblával, a másik egy mutatópálcával a kezében. Az első feladata az volt, hogy a táblázatok között lapozgasson, a másodiké, hogy rámutasson dolgokra. Power tábornok (tényleg ez volt a neve: erő, hatalom) elmagyarázta a hallgatóságának, hogy azt látják, ahogyan egy teljes körű nukleáris támadás zajlana a Szovjetunió ellen. Ezután előlépett két katonai pilóta, és megállt a csaknem ötvenméteres térképfal két végén; mindkettőnél volt egy-egy magas létra. A térkép a Szovjetuniót és Kínát (akkoriban a két országot együttesen kínai–szovjet blokknak nevezték), valamint a környező országokat ábrázolta.

Rubel így emlékezett vissza: „A két férfi ugyanabban a gyors tempóban mászott fel a magas létrára, és ugyanabban a pillanatban ért fel a tetejére.⁶ Mindketten egy-egy piros szalag felé nyúltak, és láttuk, hogy ezek egy nagy átlátszó műanyag tekercset fognak össze.⁷ Egyetlen mozdulattal kioldották a rögzítőcsomót a tekercsek végénél, mire a műanyag lapok – *huss* – lengeni kezdtek, végül ernyedten lógtak a térkép előtt.” A falon több száz apró, fekete jel lett látható, „a legtöbb Moszkva környékén”, és mindegyik egy-egy nukleáris robbanást jelképezett.

Power tábornok első jelentéstevője ezután ismertette az Egyesült Államok Szovjetunió elleni atomtámadásának tervét.

A legelső hullámot olyan amerikai csapásmérő repülőgépek indítanak, amelyek a japán Okinawa közelében állomásozó repülőgép-hordozókról szállnának fel. A további támadások „egymás után, hullámokban” követik egymást. Minden Boeing B-52-es nagy hatótávolságú stratégiai bombázó több termonukleáris fegyvert hordoz a bombakamrájában, és valamennyi bomba teljesítménye ezerszerese a japán Hirosimára és Nagaszakira ledobott bombáénak. Rubel leírta, hogy miközben a jelentéstevő a támadások újabb hullámait ismertette, a létrán álló két férfi „újabb pár piros szalagokat oldott ki, mire újabb műanyag tekercsek nyíltak ki, és Moszkva egyre jobban eltűnt a műanyag lapok rétegein lévő apró jelek alatt”.

Rubel leírása szerint ő attól döbbsent meg a legjobban, hogy „a terv összesen negyven megatonnát – *megatonnát* – irányzott elő csak Moszkvára, ami körülbelül négyezerszer nagyobb pusztító erő, mint a Hirosimára ledobott bombáé, és vélhetően húsz-harmincszorosa a szövetségesek által a második világháború több mint négy éve alatt mindkét hadszíntéren ledobott összes nem nukleáris bombáénak”.⁸

Ám ezen az 1960-as találkozón Rubel csak ült, és nem szólt semmit.

Egyetlen szót sem. Negyvennyolc évig hallgatott. A vallo más azonban figyelemre méltó – ez az első ismert eset, amikor a találkozó egyik résztvevője személyes részleteket mer felfedni mindarról, ami ott történt.⁹ Olyan részleteket, amelyek elmondják a színtiszta igazságot mindenkinek, aki nem volt jelen abban a teremben: azt, hogy ez a tervezett nukleáris háború egyenlő lett volna a népirtással.

A pilóták lejöttek a létrákról, összecsukták, majd a hónuk alá vették őket, és távoztak.

Négyezerszer nagyobb robbanóerő,* mint a Hirosimára ledobott bombáé.

Mit jelent ez – és egyáltalán: képes-e az emberi elme maradéktalanul felfogni ekkora pusztítást?

Ám van, ami még ennél is fontosabb: meg tudja-e valaki állítani a tömeges megsemmisítés tervét, mielőtt mozgásba lendül?

* A robbanóerő a hivatalos terminológiában *energiahozam*.

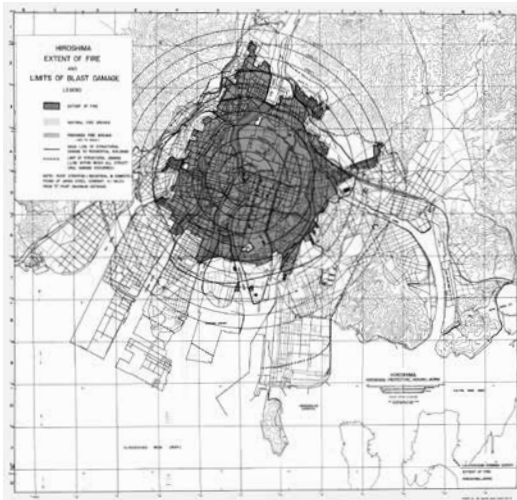

MÁSODIK FEJEZET

Kislány a romok között

Japán, Hirosima, 1945. augusztus 6.

Az 1945 augusztusában Hirosimára ledobott egyetlen atom-bomba több mint nyolcvanezer embert ölt meg.¹⁰ A mai napig vitatott a halottak száma. A bombázást követő napokban és hetekben lehetetlenség volt pontosan megszámlolni az áldozatokat. A város kormányzati létesítményeinek, kórházainak, rendőrségének és tűzoltóságának tömeges elpusztítása miatt teljes káosz és zűrzavar uralkodott közvetlenül a robbanás után.¹¹

*Az Egyesült Államok Stratégiai Bombázási Felmérő Hivatalának térképe Hirosima robbanási és tüzkáraitól
(Forrás: Egyesült Államok Nemzeti Levéltára)*

A tizenhárom éves Nakamura Szecukó – későbbi, férjezett nevén Szecukó Thurlow – az epicentrumtól 1800 méterre tartózkodott,¹² amikor a Little Boy (Kisfiú) fedőnevű atombomba 580 méteres magasságban felrobbant Hirosima felett a levegőben.¹³ Ekkor használtak először nukleáris fegyvert éles-hadműveletben. A robbanás magasságának meghatározásához azokat az adatokat használták, amelyeket a magyar származású amerikai tudós, Neumann János pontosan kiszámított. Az ő feladata volt, hogy megtervezze, hogyan lehet a lehető legtöbb embert megölni a Földön ezzel az egyetlen atombombával.¹⁴ A katonai tervezők kiszámolták, hogy ha egy nukleáris fegyvert a talajon robbantanak fel, azzal rengeteg energiát „pazarolnak el”, mivel annak nagy része veszendőbe megy azzal, hogy hatalmas mennyiségű földet mozgat meg.

Szecukó elvesztette az eszméletét a robbanástól. Amikor magához tért, nem látott, és nem tudott mozogni. „Aztán meghallottam a körülöttem lévő lányok nyögdecslését”, emlékezett vissza évekkal később. Azt suttozták, hogy „Istenem, segíts rajtam, anya, segíts rajtam. Itt vagyok.”¹⁵

Csodával határos, hogy Szecukó egy leomlott épület védelmében túlélte a kezdeti detonációt. Emlékei szerint minden sötétségbe borult körülötte. Először úgy érezte, hogy füstté vált. Kis idő elteltével – néhány másodperc, talán percek múlva – eljutott a tudatáig, hogy egy férfihang arra utasítja, csináljon valamit.

– Ne add fel! – mondta a férfi. – Megpróbállak kiszabadítani.

Ez a férfi – egy idegen – megragadta Szecukó bal vállát, és megpróbálta kihúzni a lányt, aki arra összpontosított, hogy a lehető leggyorsabban kimásszon.

A hirosimai atombomba ledobásának idején Szecukó egy lányiskola nyolcadik osztályába járt. Egyike volt annak a harmincnál több tizenéves lánynak, akiket arra toboroztak, és képezték ki, hogy a japán hadsereg hirosimai főhadiszállásán szigorúan titkos hangrögzítési munkát végezzenek. A bomba kioldásának pillanatában is éppen ott tartózkodott.

„El tudják képzelni”, tűnődött később Szecukó, „hogyan egy tizenhárom éves kislánynak ilyen fontos munkát kell végeznie? Ez is mutatja, mennyire kétségbeejtő helyzetben volt Japán.”

Az atombomba felrobbanását követő első pillanatokban a lány rájött, hogy a férfi megpróbálja kiszabadítani a romok közül, és neki is tennie kell valamit, különben valószínűleg meghal. Minden erejével kapálódzott, hogy kijusson. Valahogyan sikerült kivergődnie a romok alól, miközben átmászott egy ajtón. „Mire kijutottam, az épület már lángokban állt”, emlékezett vissza. „Ez azt jelentette, hogy halálra égett legalább 30 lány, aki velem együtt ott volt.”

Az atombombát az Egyesült Államok Hadserege Légierőjének repülőgépről dobták le. Akkor még ez volt az egyetlen módja egy ilyen fegyver célba juttatásának. A 3 méter hosszú bomba 4,4 tonnát nyomott, azaz körülbelül annyit, mint egy közepes méretű elefánt. Egy második gép közvetlenül a bombázó mögött repült, és adatgyűjtés céljából három Los Alamos-i fizikust szállított rengeteg tudományos műszerrel együtt.

A tudósok és a katonai szakértők évekig vitatkoztak a bomba tényleges (a hagyományos robbanószerkezetek detonációjához viszonyított) teljesítményén. Végül 1985-ben az amerikai kormányzati szervek megállapodtak abban, hogy a robbanóereje 15 kilotonna TNT-nek felel meg.¹⁶ A háborúban a stratégiai

bombázások utólagos felmérésein alapuló becslések szerint Hirosimára egyszerre 2100 tonna hagyományos bombát kellett volna ledobni ahhoz, hogy hasonló hatást érjenek el.

Nakamura Szecukó kijutott. Kora reggel volt, de úgy látzott, mintha éjszaka lenne. A levegőben sűrű, sötét füst gomolygott. A lány valami feketeséget látott, amely feléje botorkált, és további fekete alakok követték. Először szellemeknek vélte őket.

Rájött, hogy „emberek voltak, akiknek némelyik testrésze hiányzott. A csontjaikról bőr és a húsdarabok lógtak. Néhányan a kezükben tartották a saját szemgolyójukat.”¹⁷

Az úton, valamivel lejjebb, dr. Hacsija Micsikiho, a Hirosimai Telekommunikációs Kórház igazgatója a nappalija padlóján feküdt, hogy kipihenje magát az éjszakai műszak után, amikor erős fényvillanásra riadt fel – ekkor robbant fel az atombomba. Gyorsan jött a második villanás. Elvesztette az eszméletét, majd magához tért. A kavargó porban lassan felfogta, mi történik. A teste néhány helyen – így a combján és a nyakán – szétroncsolódott, és vérzett. Meztelen volt. A ruháit letépte róla a detonáció szele. „A nyakamba fúródott egy jókora üvegszilánk, amelyet magától értetődő természetességgel kihúztam”, idézte fel később dr. Hacsija.¹⁸ Elgondolkodott, hogy hol lehet a felesége, majd újra megvizsgálta magát. „Vér spriccelt a nyakamból. Felszakadt a nyaki ütőerem? El fogok vérezni?”

Egy idő után megtalálta a feleségét, Jaeko asszonyt. Kis házuk összeomlott, és ők „futva, botladozva, többször elesve” rohantak ki az utcára, emlékezett vissza.¹⁹ „Amikor egy esés után talpra álltam, rájöttem, hogy egy férfi fejében botlottam meg.”

A két szerencsés, Szecukó és dr. Hacsija, valamint sok más túlélő hasonló tapasztalatait az amerikai hadsereg és a Japánt megszálló erők évtizedeken át elhallgatták. A harcban felhasznált atomfegyverek emberekre és épületekre gyakorolt hatásainak adatait titkosították, és visszatartották, mert az amerikai védelmi hatóságok kizárólag a saját céljaikra akarták felhasználni ezeket az anyagokat – egy újabb nukleáris háborúhoz. A Pentagon gondoskodni akart róla, hogy több információt szerezzen a nukleáris robbanás hatásairól, mint amennyit bármelyik jövőbeli ellensége megtudhat.

Két atombomba – az egyiket 1945. augusztus 6-án Hirosimára, a másikat három nappal később Nagaszakira dobták le – felrobbantása és energiája vetett véget annak a világháborúnak, amelyben már meghalt 50–75 millió ember. Azóta – 1945-től kezdődően és jelenleg is – atomtudósok és védelmi szakemberek egy kis csoportja új és nagyobb terveket dolgoz ki az Egyesült Államokban, hogy atomfegyverek sokaságát vethessék be a következő világháborúban. Egy olyan háborúban, amely az 1950-es években legalább hatszázmillió ember, a világ akkori népessége egyötödének halálát okozta volna.

Ezzel visszajutunk a föld alatti bunkerben ülő férfiakhoz, akikkel 1960 decemberében az Általános Nukleáris Háborúról szóló terveket ismertették.

HARMADIK FEJEZET

A készülődés

**Los Alamos, Lawrence Livermore
és Sandia Nemzeti Laboratóriumok,
1945 és 1990 között**

A nukleáris háborúnak a Stratégiai Légi Parancsnokság főhadiszállásán 1960-ban bemutatott tervein akkoriban már nagyjából egy éve dolgoztak a védelmi miniszter utasítására, az Egyesült Államok elnöke megbízásából.²⁰ Tizenöt év telt el azóta, hogy ledobták Japánra az első két atombombát, amelyek mindegyike azonnal emberek tízezreivel végzett, és a miattuk keletkezett tűzben további tízezrek égtek halálra.

1945 augusztusában bevetésre készen állt az Egyesült Államok harmadik bombája, és elegendő nukleáris nyersanyaggal rendelkezett ahhoz, hogy még abban a hónapban egy negyediket is előállítsanak.²¹ A tervek szerint mindkettőt bevetették volna, ha Japán nem kapitulál. „Az első atombombák elkészítése olyan volt, mint az iskolai tudományos kísérletek”, mondja dr. Glenn McDuff, aki hosszú ideig dolgozott Los Alamosban nukleárisfegyver-mérnökként, majd ezt követően a laboratórium titkos múzeumának történésze és kurátora lett a nyugdíjba vonulásáig.²² Felidézte, hogy „húsból tizenkilenc tudományos berendezést ők építettek meg, mindössze körülbelül nyolcvan közönséges vákuumcső felhasználásával”.

Miután véget ért a második világháború, mindenki azt találgatta, mi lesz Los Alamos sorsa. „A harcokat követően csak egyetlen bomba maradt készleten, a labor és a város

infrastruktúrája pedig hanyatlásnak indult”, emlékezett vissza McDuff. „Már az is napi gondokat okozott, hogy biztosítsák az áramellátást. Csak a személyzet fele maradt meg. Borúsak voltak a kilátások – egészen addig, amíg a haditengerészet közbe nem lépett.”

Az Egyesült Államok Haditengerészete a világ messze legerősebb tengeri hadereje volt, és vezetői komolyan aggódtak amiatt, hogy szervezetük elavulttá válik a nukleáris hadviselés új korszakában. Úgy döntöttek, hogy három élőben közvetített kísérletet hajtanak végre egy-egy atombombával – hogy mindenki láthassa, mire képes.

*Az 1946-ban végrehajtott „Pék” fedőnevű kísérleti atomrobbantásban a lagúna felszínén áttörő detonáció másfél millió köbméter radioaktív tengervizet szórt szét a levegőben
(Forrás: Egyesült Államok Kongresszusi Könyvtára)*

A „Keresztutak hadművelet” (Operation Crossroads) grandiózus, ünnepi külsőségek között megrendezett esemény volt.²³ A nyilvánosságnak szánt nagyszabású katonai kísérlettel azt akarták bebizonyítani, hogy a gyakorlaton részt vevő nyolcvannyolc hadihajó átvészélhet – sőt sértetlenül, harcképesen túlélhet – a jövőben egy tengeri nukleáris ütközetet. Több mint negyvenkétezer ember gyűlt össze a Marshall-szigeteken található Bikini-korallzátonynál. A világ vezetői, zsurnaliszták, hírességek, államfők utaztak el a Csendes-óceánnak ebbe a távoli térségébe, hogy saját szemükkel lássák az élesben végrehajtott atomrobbantásokat. Amerika először használt nukleáris fegyvert a háború óta. Azt akarta demonstrálni, hogy mire számíthatunk.

McDuff szerint „1946-ban a haditengerészet volt a szétesőben lévő Los Alamos megmentője”.

A „Keresztutak hadművelet” újra életet csiholt a nukleáris-fegyver-programba. 1946-ra az amerikai nukleáris készletben már kilenc új atombomba volt. A kísérlet után az Egyesített Vezérkar elrendelte, hogy a következő lépések meghatározása érdekében értékeljék ki „az atombombát mint katonai fegyvert”. A jelentés – amelyet 1975-ig titkosítottak – felrázta a kialakulóban lévő új hadiipari komplexumot.²⁴ A részletek riasztóak voltak.

Figyelmeztették az admirálisok és a tábornokok csoportját arra, hogy az atombomba „fenyegetést jelent az emberiségre és a civilizációra”.²⁵ A beszámolót összeállító tudósok szerint ezek a „tömegpusztító fegyverek” képesek „elnépteleníteni a Föld felszínének hatalmas térségeit”. Ugyanakkor arról is tájékoztatták az Egyesített Vezérkart, hogy nagyon hasznosak

is lehetnek, mert „ha nagy számban használják őket, nemcsak bármelyik nemzet haderejének teljes megsemmisítésre alkalmasak, hanem szétzúzhatják az adott országok társadalmi és gazdasági struktúráját, és hosszú időre lehetetlenné teszik ezek újjáépítését.”²⁶

Az ajánlásuk szerint több bombát kell felhalmozni.

A jelentés világossá tette, hogy Oroszország is hamarosan saját nukleáris arzenállal rendelkezik majd, és ez sebezhetővé teszi Amerikát egy meglepetésszerű támadással szemben – erre használták később a „derült égből villámcsapás” kifejezést. A tudóستestület felhívta rá a figyelmet, hogy „az atombomba megjelenésével a meglepetés óriási értéket képvisel, mert egy agresszor számos atombomba hirtelen és váratlanul indított csapásával győzelmet érhet el egy eredetileg erősebb ellenséggel szemben” – utóbbi az Egyesült Államokat jelentette.

Amerika tehát olyasmit hozott létre, ami előrevetítette saját pusztulásának lehetőségét.

A tudósok leszögezték, hogy „az Egyesült Államoknak nincs választása: folytatnia kell a fegyverek gyártását és felhalmozását”. A vezérkari főnökök hallgattak rájuk, és megfogadták a tanácsot.

1947-ben az Egyesült Államoknak már 13 atombombája volt.²⁷

1948-ban 50.

1949-ben 170.

A titkosítás alól feloldott dokumentumokból ma már tudjuk, hogy a katonai tervezők egyetértettek egymással abban, hogy kétszáz nukleáris bomba elegendő tüzertől biztosít a teljes szovjet birodalom lerombolásához. Ám 1949 nyarán kiderült, hogy az Egyesült Államok nukleáris egyeduralma elkerülhetetlenül

véget ért. Augusztus 29-én az oroszok felrobbantották első atombombájukat, amely szinte pontos mása volt annak, amelyet az amerikaiak négy évvel korábban ledobtak Nagaszakira. A bomba terveit ellopta Los Alamosból egy német születésű, Nagy-Britanniában tanult kommunista kém, Klaus Fuchs, aki a Manhattan-terven is dolgozott.

Drámaian felgyorsult a még több atombomba előállítására irányuló verseny. 1950-re az Egyesült Államok készlete újabb 129 bombával 299 darabra bővült. Ekkor a Szovjetunióknak még csak öt nukleáris bombája volt.²⁸

A következő évben, 1951-ben ismét nőtt a szám – az amerikai arzenál döbbenetesen sok, 438 bombája több mint kétszerese volt annak a mennyiségnek, amennyi az Egyesített Vezérkar parancsnokainak tudomása szerint képes „elnépteleníteni a Föld felszínének hatalmas térségeit, és az emberek anyagi munkásságának csak töredéke marad fenn”.²⁹

A következő esztendőben a mennyiség csaknem megduplázódott, és az fegyverraktárakban 841-re nőtt az atombombák száma.

Nyolcszáznegyvenegyre.

Mivel véget ért az Egyesült Államok nukleáris monopóliuma, ekkor már a fölény megszerzésére kellett törekedni, még hozzá sürgősen. A világ másik felén a szovjetek is örült gyorsasággal láttak hozzá az atomfegyverek gyártásához.

A Szovjetunió kezdeti arzenálja mindössze három év alatt egyről ötven bombára nőtt.

Az atombomba azonban – rendkívüli erejével és tömegpusztító képességeivel együtt is – hamarosan eltörpült ahhoz képest, ami ezután következett. Az amerikai és az orosz fegyverszakértők rajzasztalairól is radikálisan új tervek kerültek

ki. Megalkották „a valaha készített legpusztítóbb, legember-telenebb és legkönyörtelenebb fegyvert”, ahogyan egy Nobel-díjas tudóscsoport fogalmazott.³⁰ Egy olyan nukleáris fegyvert, amely képes az éghajlat átalakítására, éhínségek előidézésére, a civilizáció eltörlésére és az emberi génkészlet megváltoztatására, emellett nemcsak újabb a korábbiaknál, hanem nagyobb és rettenetesebb is. A tudósok úgy emlegették, hogy „a Szuper”.

Valóban: „a Szuper jobban működik nagy méretben, mint kicsiben”, mondja a tervezője, Richard Garwin. Amikor a kötethez készítettem vele az interjút, megerősítette, hogy „[igen] én vagyok a Szuper tervezője... az első termonukleáris bombái”.³¹ Teller Ede kitalálta, Richard Garwin megtervezte – abban az időben erről senki sem tudott.

1952-ben tehát feltalálták a hidrogénbombának is nevezett termonukleáris bombát. Ez egy kétfázisú megafegyver: nukleáris bomba egy nukleáris bombában. A termonukleáris bombában lévő atombomba a gyújtószerkezet szerepét tölti be – lényegében olyan, mint egy belső robbanó gyutacs. A Szuper rettenetes robbanóerejét az a megzabolázhatatlan, önfenn-tartó láncreakció adja, amelyben a bomba köpenyében lévő hidrogén-izotópok a nukleáris fúzió folyamatában egyesülnek.

Richard Garwin 1952-ben tervezett prototípusának robbanóereje 10,4 megatonna volt. Ez majdnem akkora, mintha egyszerre robbantanának fel ezer darab Hirosimára ledobott bombát. Brutális fegyver volt. Még Garwin mentoránál, Enrico Fermínél is lelkiismereti válságot idézett elő egy ilyen szerkezet elkészítésének már a pusztá gondolata is. Fermi és kollégája, Isidor Isaac Rabi ideiglenesen megszakította a kapcsolatot a fegyvert építő társaival, és küldött Truman elnöknek

egy levelet, amelyben a készülőben lévő Szuperről azt írták, hogy „gonosz dolog”.³²

Így fogalmaztak: „A fegyver pusztító létezését és megépítését is megkérdőjelezi az a tény, hogy pusztító erejének nincsenek határai, emiatt az egész emberiségre veszélyes. Bármilyen szemszögből nézzük, ez [a Szuper] mindenképpen gonosz dolog.”

Ám az elnök nem hallgatta meg a kérésüket, hogy állítsák le a Szuper munkálatait. Richard Garwin megkapta a zöld jelzést a tervek elkészítéséhez. Ő ma azt mondja, hogy „ha a hidrogénbomba akkor mindenképpen gonosz dolog volt, akkor még ma is az”.³³

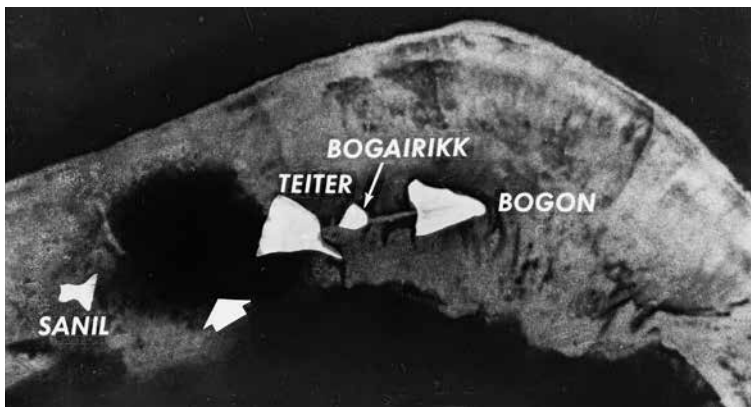
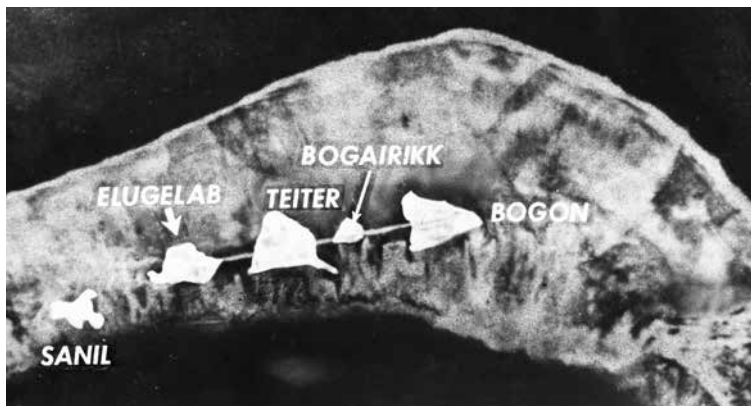
A Szuper elkészült. A Mike kódnevet kapta. Az Ivy-sorozat tagja volt, „tehát a felrobbantása az Ivy Mike-kísérlet volt”.

1952 novemberének első napján robbantották fel a Marshall-szigetekhez tartozó Elugelab-szigeten. A bomba 80 tonnát nyomott. A pusztító szerkezet fizikai méreteit tekintve is hatalmas volt, ezért egy alumínium hullámlemezről készült, huszonhétszer tizennégy méteres épületben szerelték össze.

Hatalmas, példátlanul sikeres detonáció volt.³⁴ Az erről készült titkosított jelentés szerint a sziget eltűnt, és a helyén akkora kráter keletkezett a korallzátony víz alatti felszínén, amely „elég nagy ahhoz, hogy tizennégy Pentagon-méretű épület elférjen benne”.³⁵ Noha általánosságban sok mindent el lehet mondani a termonukleáris fegyverek embertelenül destruktív erejéről, a történetet jobban illusztrálja az a két fénykép, amelyet repülőgépről készítettek az Ivy Mike-kal végrehajtott kísérlet előtt és után.

A következő fotók közül az elsőn az Elugelab-sziget még olyan, amilyennek geológiailag kialakult. Az alsó képről az

egész sziget eltűnt, és a helyén egy 3,2 kilométer széles, 55 méter mély kráter maradt a víz felszíne alatt. Itt már nem csak arról van szó, hogy a tömegpusztító fegyverekkel nagy területen fel lehet perzselni a földet.

*Az Elugelab-szigetről készült felvételek az Ivy Mike termonukleáris bombával 1952-ben végzett kísérlet előtt és után
(Forrás: Egyesült Államok Nemzeti Levéltára)*

A Szuper megépítésével olyan fegyvert készítettek, amely a Földet is képes eltüntetni.

Megdöbbsentő, mi következett azután, hogy az amerikai hadimérnökök látták, mit képes elpusztítani azonnal egy 10,4 megatonnás bomba ereje. Az történt, hogy örült sebességgel elkezdtek gyártani a termonukleáris fegyvereket – eleinte százasaival, aztán ezresével.³⁶

1952-ben Amerikának 841 nukleáris bombája volt. A következő évben 1169.

„Iparosították a folyamatokat”, magyarázza Los Alamos történésze, Glen McDuff. „Többé már nem tudományos programok voltak.”

1954-re 1703 nukleáris fegyvert halmoztak fel az arzenálban. Az Egyesült Államok hadiipari komplexuma ekkor (átlagosan) napi 1,5 bombát készített.

1955: 2422. Csaknem két bomba készült naponta, és tíz új nukleáris fegyverrendszert fejlesztettek ki, köztük két új típusú termonukleáris bombát.

1956: 3692 bomba. A számok szédítő sebességgel nőttek. A termelés volumene meredeken emelkedett, és ezeket a tömegpusztító eszközöket szó szerint futószalagon gyártották, méghozzá *naponta* átlagosan három és felet.

1957-re 5542 bomba volt az Egyesült Államok fegyverraktáraiban. Ez azt jelenti, hogy egyetlen év alatt 1851 új nukleáris fegyvert gyártottak. Napi ötnél is többet, és a számok továbbra is nőttek.

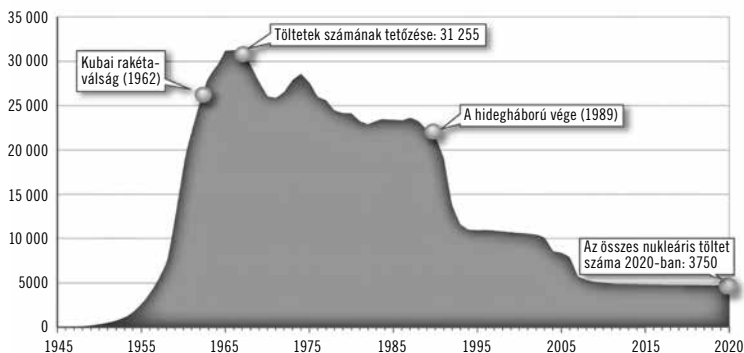
1958: 7345.

További növekedés.

1959: 12 298.

Az Egyesült Államok nukleáris fegyverei számának változása 1945–2020

Aktív és nem inaktív nukleáris töltetek együttesen – körülbelül kétezer nukleáris töltetet kivontak a forgalomból, vagy leszerelésre várnak

A nukleáris arzenál növekedésének titkosított adatai
(Forrás: Egyesült Államok Védelmi Minisztériuma,
Egyesült Államok Energiaügyi Minisztériuma)

1960-ra, amikor a háborús tervezők összegyűltek a nebraszkai föld alatti bunkerben, az Egyesült Államok arzenáljában 18 638 nukleáris bombát tároltak.

A számuk 1967-ben érte el a tetőpontját: 31 255 nukleáris bomba.³⁷

Harmincegyezer-kettőszázötvenöt nukleáris bomba.

Miért kell legyártani 1000, 18 000 vagy 31 255 atombombát, ha közülük egyetlenegy Ivy Mike-méretű, New Yorkra vagy Moszkvára ledobott töltet legalább tízmillió emberrel végezne? Miért folytatják ezeknek a fegyvereknek a tömegtermelését, ha egyetlen termonukleáris bomba valószínűleg kirobbantaná a széles körű, megállíthatatlan nukleáris háborút, amely a civilizáció végét jelentené?

Új szó került a köztudatba: „elrettetés” – megakadályozni valaminek a megtörténését. Mit jelent ez egyáltalán?

Elrettentés

A nukleáris háború Egyesült Államok nukleáris politikáját meghatározó szabályairól:

A hadmérnökök az 1950-es évektől kezdve olyan koncepciókat alkottak, amelyeknek állítólagos céljuk szerint meg kellene akadályozniuk egy nukleáris háborút, és lehetővé teszik a szakemberek számára, hogy kidolgozzák, hogyan kell harcolni és megnyerni egy ilyen harcot, ha mégis sor kerül rá. Az első számú szabály az elrettentés, amelyet úgy adtak be a nyilvánosságnak, hogy óriási nukleáris arzenált kell fenntartani, mert ez elengedhetetlen ahhoz, hogy elvegyék az ellenség kedvét a nukleáris támadásoktól.

A nukleáris politikát az elrettentés elve határozza meg, amely következőképpen működik: minden atomfegyverrel rendelkező ország nukleáris arzenált hoz létre, és ezeket a fegyvereket az ugyancsak atomfegyverekkel rendelkező országokra irányítva készenlétben tartja, hogy szükség esetén néhány percen belül kilője. Minden nukleáris fegyverrel rendelkező ország megfogadja, hogy sohasem használ atomfegyvereket, csak akkor, ha rákényszerül. Néhány ember ezt az elképzelést a béke megmentőjének tartja. Mások azt mondják rá, hogy kétértelmű halandzsa, mert hogyan óvhatnának meg minket az atomfegyvereink a nukleáris háborútól?

Az elrettentés doktrínája évtizedeken át lehetővé tette a védelmi minisztériumnak, hogy több tízezer atomfegyvert hozzon létre, elkészítse azok hordozórendszereit, és kiépítse az atomtámadás ellen védekező fegyverek bonyolult rendszerét. Dollármilliárdokat költöttek nukleáris fegyverekre. A pontos összeget nem tudjuk, mert a valódi számokat titkosították. Az első számú szabály elvileg egyszerű: az elrettentés megvédi a világot az atomháborútól. Ám mi történik akkor, ha az elrettentés kudarcot vall?

NEGYEDIK FEJEZET

A SIOP

The Single Integrated Operational Plan for General Nuclear War – Az Általános Nukleáris Háború Egységes Integrált Hadműveleti Terve

Alig két héttel a második világháború befejezése után az amerikai hadsereg 466 darab atombombát rendelt az arzenáljába. A szám kiszámításának alapja az első ismert, tervszerű becslés a szovjet és mandzsu célpontok megsemmisítéséhez szükségesnek tartott atombombák mennyiségéről
(Forrás: Egyesült Államok Nemzeti Levéltára)

Ahogy az Egyesült Államok nukleáris készletei szinte ellenőrizetlenül növekedtek, úgy sokasodtak a különféle amerikai fegyvernemek nukleáris háborúra vonatkozó tervei. Ma már örülségnek tűnik, hogy 1960 decembere előtt az amerikai szárazföldi haderő, a haditengerészet és a légierő minden parancsnoka maga rendelkezett a saját nukleáris fegyverkészlete, hordozórendszere és célpontlistái felett. A védelmi miniszter próbálta megfékezni a zűrzavart, amelyet a nukleáris háborúra vonatkozó sokféle, egymással versengő terv kiválthatott, ezért elrendelte, hogy mindet integrálják egyetlen rendszerbe. Ez lett a *Single Integrated Operational Plan* (Egységes Integrált Hadműveleti Terv, SIOP).

A Légierő Stratégiai Parancsnokságánál (későbbi nevén az Egyesült Államok Stratégiai Parancsnoksága) 1960-ban 280 ezer alkalmazott dolgozott.³⁸ Közülük 1300-an kerültek be az Egyesített Stratégiai Céltervezési Csoportba, amelynek az új terv kidolgozása volt a feladata.³⁹ Ezeknek a férfiaknak és nőknek az volt az egyetlen munkája, hogy az összes egyedi célt egyetlen célsomagba integrálják. John Rubel és munkatársai ezt az összevont tervet ismerték meg azon a decemberi napon az Offutt Légitámaszpont alatti bunkerben. Azt a titkos tervet, amelyet ha működésbe hoztak volna, legalább hatszázmillió ember halt volna meg a világ másik felén.

Az Általános Nukleáris Háború terve azt mutatta be, hogyan vetnék be egy kezdeményező első csapás keretében a teljes amerikai haderőt Moszkva ellen.⁴⁰ Elmagyarázták, hogyan számították ki gondosan a tudósok, hogy ez 275 millió embert ölne meg az első órában, és a radioaktív csapadéktól még legalább 325 millió ember halhat meg a következő hat hónapban.

Ezeknek a haláleseteknek nagyjából a fele a Szovjetunióval szomszédos országokban következne be – olyan országokban, amelyek nem állnak háborúban Amerikával, őket is elérné a radioaktív sugárzás.⁴¹ Ebbe a csoportba akár háromszázmillió kínai is beletartozhat.

1960-ban a világon hárommilliárd ember élt. Ez azt jelentette, hogy a Pentagon 1300 embernek adott fizetést, hogy összeállítsanak egy olyan háborús tervet, amely egy kezdeményező első nukleáris csapással a Földön élő emberek egyötödét megölné. Figyelembe kell vennünk, hogy ebben a számban nincs benne az a mintegy százmillió amerikai, akivel szinte biztosan végezne egy hasonló léptékű orosz ellentámadás. Nem számolták bele azt a további, ugyancsak nagyjából százmillió észak- és dél-amerikait, akik a radioaktív csapadéktól halnának meg a következő mintegy fél évben. Nem vették figyelembe azt a megszámlálhatatlanul sok embert sem, akik éhen halnának a lángba borult világban bekövetkező éghajlatváltozás miatt.⁴²

Miután a tájékoztató véget ért, bemutattak egy második titkos támadási tervet is, amelyről 2008-as emlékirataiban Rubel azt írta: „egy másik előadó által ismertetett Kína elleni támadás forgatókönyve”. Újabb színjáték zajlott le a létrákkal, a mutatópálcákkal és a műanyag lapokkal. „Végül [ez az előadó is] elért egy táblázathoz, amely csak a radioaktív szennyezés által okozott halálesetekkel foglalkozott.”

Az előadó egy grafikonra mutatott. „Ezen azt láttuk, hogy a radioaktív csapadék által okozott halálesetek az idő múlásával [elérnék]... a 300 milliót, azaz Kína [akkori] lakosságának a felét”, írta Rubel.⁴³

Kis idő múltán az aznapi ülést berekesztették.

Másnap reggel John Rubel egy újabb, ezúttal szűkebb körű találkozón vett részt. Ezen jelen volt ő maga, a védelmi miniszter, az Egyesített Vezérkar tagjai, a hadsereg, a haditengerészet és a légierő államtitkárai, valamint a tengerészgyalogság parancsnoka. Rubel felidézte, hogy a Vezérkarfőnökök Egyesített Tanácsának főnöke (vezérkarfőnök), Lyman Lemnitzer „mindenkinek azt mondta, hogy nagyon jó munkát végeztek, nagyon nehéz feladatot oldottak meg, és dicséretet érdemelnek a teljesítményükért”. Rubel azt is leírta, hogy a hadseregparancsok, George Decker is gratulált mindenkinek. Emlékei szerint az Egyesült Államok Tengerészetének főparancsnoka, Arleigh Burke „kivette a szájából jellegzetes pipáját, és megismételte az elhangzottakat – kemény munka volt, jól dolgoztak, dicséretet érdemelnek”. Az utolsó felszólaló, a légierő tábornoka, Thomas White is „az aznap reggel már előadott közhelyek áradatát hajtogatta rekedt, tekintélyt parancsoló hangján”.

Mint Rubel írta, senki sem szólalt fel, hogy tiltakozzon, mert az amerikai kormány által indított első kezdeményező csapásban a nukleáris támadás válogatás nélkül meggyilkolna hatszázmillió embert. Egyik vezérkari főnök sem. A védelmi miniszter sem. John Rubel sem. Végül egyetlen ember mégis szólásra emelkedett: David M. Shoup tábornok, az amerikai tengerészgyalogság parancsnoka, a második világháborús szolgálataitért becsületrenddel kitüntetett tengerészgyalogos.⁴⁴

„Shoup alacsony növésű férfi volt, keret nélküli szemüveget viselt, akár egy közép-amerikai vidéki közösség tanárának is beillett volna”, idézte fel Rubel. Emlékei szerint a tábornok

nyugodtan, kímérten beszélt, miközben előadta az egyetlen ellenvéleményt a nukleáris háború tervéről: „Csak annyit mondhatok, hogy ha a terv háromszázmillió kínai meggyilkolását eredményezi, miközben lehet, hogy a háború nem is az ő harcuk, akkor a terv nem jó. Ez nem amerikai módszer.” A teremben csend lett. „Senki sem mozdult.”

Senki sem állt Shoup ellenvéleménye mellé.⁴⁵

Senki sem szólalt meg.

Rubel szerint mindenki elfordította a tekintetét.

Évtizedekkel később John Rubel bevallotta, hogy az Egyesült Államok ott bemutatott atomháborús forgatókönyve a náci népirtási terveire emlékeztette. Emlékirataiban megemlített egy korábbi világháborús eseményt, amelyben a harmadik birodalom tisztviselőinek egy csoportja összegyűlt a német Wannsee egyik tóparti villájában. Ott történt, hogy egy kilencvenperces megbeszélés során ez az állítólag józanul gondolkodó emberekből álló csoport eldöntötte, hogyan folytassák a népirtást teljes győzelmük elérése érdekében egy olyan háborúban – a második világháborúban –, amelyben éppen nyeresre álltak.⁴⁶ A birodalom tisztségviselői egyetértettek abban, hogy emberek millióinak kell meghalnia.

Millióknak.

A már a nyolcvanas évei vége felé járó John Rubel végezetül összefoglalta a legfontosabb hasonlóságokat a Wannseeben és a nebraskai Offutt Légitámaszpont bunkerében lezajlott találkozó között. „Az 1942. januári Wannsee-konferencia jutott eszembe”, írta Rubel, „amikor a német bürokraták egy csoportja gyorsan megállapodott egy programról, amelynek az volt a célja, hogy az utolsó európai zsidót is kiirtsák. Olyan

tömegpusztító módszerekről volt szó, amelyek technológiailag hatékonyabbak az addig használt eljárásoknál – a furgonokba vezetett kipufogógáznál, a tömeges főbelövéseknél, vagy annál, hogy az embereket pajtákban és zsinagógákban égetik el.” Élete végéhez közeledve Rubel úgy döntött, hogy a világ elé tárja azt, amit 1960-ban nem mondhatott el. „Úgy éreztem, mintha tanúja lennék annak, hogy mi is ilyen mélyre süllyedünk a sötétség közepébe, az alvilág homályába, amelyet egy aprólékos, fegyelmezett, energikus és lélektelen csoport gondolkodása irányít azzal a céllal, hogy a Föld felszínének közel egyharmadán élő emberek felét kiirtsa.”⁴⁷

A nácik végső megoldása, az *Endlösung* Európa több millió zsidójának és további olyan emberek millióinak a kiirtását irányozta elő, akiket a nácik alsóbbrendűnek tartottak. Az Általános Nukleáris Háború John Rubel és kollégái által jóváhagyott terve – az Egységes Integrált Hadműveleti Terv – mintegy hatszázmillió orosz, kínai, lengyel, cseh, osztrák, jugoszláv, magyar, román, albán, bolgár, lett, észt, litván, finn, svéd, indiai, afgán, japán és más, az amerikai tudósok számításai szerint a radioaktív sugárzásnak kitett ember tömeges kiirtásával számolt.⁴⁸

Az *Endlösung*ot elfogadták. A SIOP végrehajtására nem került sor – legalábbis eddig nem. Ám hasonló, ugyancsak titkosított terv ma is létezik. Az évek során megváltozott a neve. Az Egységes Integrált Hadműveleti Terv helyett ma az OPLAN – Operational Plan, Hadműveleti Terv – van érvényben. Az Amerikai Tudósok Szövetsége, Hans Kristensen projektigazgatóval és Matt Korda vezető kutatóval együttműködésben ezt írta a Nukleáris Információs Projektnek

készített jelentésében az OPLAN 8010-12 verziószámú jelenlegi tervről: „Egy »tervcsalád«, amely négy kijelölt ellenfél – Oroszország, Kína, Észak-Korea és Irán – ellen irányul”.⁴⁹

Az Egyesült Államok nukleáris arzenálja ma kisebb, mint 1960-ban volt, de még mindig 1770 nukleáris fegyver áll hadrendben – ezek többsége bevetésre kész állapotban –, és további több ezer van tartalékban, így a teljes készlet 5000-nél valamivel több robbanófejből áll.⁵⁰ Oroszország 1674 hadrendbe állított nukleáris fegyverrel rendelkezik – többségük ugyancsak indításra kész állapotban –, és további több ezer van tartalékban, a teljes arzenál tehát nagyjából megegyezik az Egyesült Államokéval.⁵¹

Ennek a kötetnek a forgatókönyve pontosan egy ilyen tömeges megsemmisítési tervből indul ki.

„Egy nukleáris háborút nem lehet megnyerni, és sohasem szabad megvívni”, szögezte le Ronald Reagan elnök és Mihail Gorbacsov szovjet főtitkár 1985-ös közös nyilatkozatában. Évtizedekkel később, 2022-ben Joe Biden elnök arra figyelmeztette az amerikaiakat, hogy „a [nukleáris] végítélet kilátása” új, ijesztő közelségbe került.⁵²

Most tehát itt tartunk. A szakadék szélén egyensúlyozunk – talán közelebb hozzá, mint valaha.

FELKÉSZÜLÉS A NUKLEÁRIS ROBBANÁSRA

FEMA

FEMA 2149-es poszter/2018 márciusa

A nukleáris robbanás jelentős károkat okozhat, és áldozatokat követelhet a robbanás, a hő és a sugárzás következtében, de biztonságban lehet a családjuk, ha tudják, mit kell tenniük, és felkészülnek rá, hogy bekövetkezhet.

A nukleáris fegyver olyan eszköz, amely a nukleáris reakció felhasználásával idéz elő robbanást.

A nukleáris eszközök az ember által hordozható kicsi eszközöktől a rakétával hordozott fegyverekig terjednek.

A nukleáris robbanás bekövetkezhet néhány perccel az erőll szülő figyelmeztetés után vagy figyelmeztetés nélkül.

ERŐS FÉNY- VILLANÁS

Kevésbé mint egy percig tartó átmeneti vaktságot okozhat.

LÖKÉS- HULLAM

A robbanástól több kilométernyire is halál vagy sebességet okozhat, és kárt tehet az építményekben.

SUGÁRZÁS

Károsíthatja a szervezetet sejtjeit. A nagy erőjű robbanások sugárterhelést okozhatnak.

TŰZ ÉS HŐ

A robbanástól több kilométernyire is halál vagy sebesülést okozhat, és kárt tehet az építményekben.

ELEKTRO- MÁGNESES

IMPULZUS (EMP)
A robbanástól több kilométeres távolságra is károsíthatja az elektronikai berendezéseket, és átmeneti működésvizart okozhat.

RADIOAKTÍV SZENNYEZÉS

A levegő látható radioaktív szennyezés és törmelék megfogható a szabadban tartózkodókak.

A radioaktív szennyeződés a robbanást követő első órákban a legveszélyesebb, amikor az nagy mennyiségű sugárzást bocsát ki. Időbe telik, amíg a radioaktív szennyeződés visszaérkezik a talajszintre – gyakran több mint 15 perc is eltelik a közvetlen robbanásban károsodott zónákon kívüli területeken. Ez elég idő ahhoz, hogy az alábbi egyszerű lépések betartásával megelőzzék a jelentős sugárterhelést:

MENJENEK BE

Menjenek be a legközelebbi épületbe, hogy védve legyenek a sugárzástól. A legjobb a téglá- vagy betonépület.

Vegyék le a fertőzött ruhát, és töröljék vagy mossák ki a nyílt bőrfelületeket, ha a kimenetelük után történt a radioaktív szennyeződés.

Menjenek az alagsorba vagy az épület középsőre. Maradjanak távol a külső házfaltól és a tetőtől.

MARADJANAK BENT

Ha a helyi hatóságok nem adnak más utasítást, maradjanak bent 24 órán át.

A szétszóródott családtagok maradjanak ott, ahol vannak. Csak később találkozzanak újra, hogy ne legyenek kitéve a veszélyes sugárzásnak.

A háziállatokat tartsák bent.

MARADJANAK KAPCSOLATBAN A KÜLVILÁGGAL

Figyeljenek minden elérhető médium a hivatalos információért, például arról, hogy mikor lehet biztonságosan kimenni, és hová kell menni.

Az elemmel vagy dinamóval működő rádiók működőképesebbek maradnak a nukleáris robbanás után is.

A mobiltelefon-, az SMS-, a televízió- és az internetszoftigáltatás működésében zavar következhet, vagy teljesen mag is szakadhat.

„Készüljenek fel a nukleáris robbanásra”
(Forrás: Egyesült Államok Szövetségi Vészhelyzetkezelő
Ügynöksége)

II. RÉSZ

AZ ELSŐ 24 PERC

A RAKÉTA KILÖVÉSE UTÁNI NÉGYTIZED MÁSODPERC

Észak-Korea, Pjongszong

A nukleáris háború úgy kezdődik, hogy valami felvillan a radar képernyőjén.

Észak-Koreában hajnali 4 óra 3 perc van. Hamarosan virrad. A fővárostól, Phenjantól 35 kilométernyire egy látszólag sivár térségen masszív tűzfelhő tör néhány méterrel a talaj fölé. A forró lángokat Észak-Korea hatalmas interkontinentális ballisztikus rakétája (*Intercontinental Ballistic Missile*, ICBM) hajtóműve okádja, ahogy a monstrum felemelkedik a porban leállított 22 kerekű járműről. Az elemzők által Szörnyetegnek nevezett Hvaszong-17-es* rakéta elindul.¹

A Föld felett 36 ezer kilométerrel lebeg az Egyesült Államok Védelmi Minisztériumának metrókocsi nagyságú, szenzorokkal ellátott SBIRS műholdja („sibbers”), amely a felhőtakarón át is érzékeli a rakéta hajtóművének hőjét. Ehhez csak néhány tizedmásodpercre van szüksége

SBIRS műhold
(Forrás: Egyesült Államok
Védelmi Minisztériuma.
Lockheed Martin)

* Hvaszong: város és erődtámasz Dél-Korában; a Mars bolygó és Észak-Korea ballisztikus rakétáinak koreai neve.

Az SBIRS – *Space-Based Infrared System* (űrbe telepített infravörös rendszer) – nevének megfelelően a világűrben lebegő amerikai műholdakból áll, amelyek nagyjából a Föld–Hold-távolság egytizedének megfelelő magasságban keringenek.² Az űreszközök sebességét precízen úgy állítják be, hogy a Föld forgásával egyszerre mozogjanak, és ennek a „geoszinkron pályának” megfelelően látszólag mozdulatlanok bolygónk adott pontja felett.

A SBIRS riasztást ad ki: **BALLISZTIKUSRAKÉTA-KILÖVÉS, RIADÓ!**

A RAKÉTA KILÖVÉSE UTÁNI 1–3 MÁSODPERC

Colorado, Légtérvédelmi Adatfeldolgozó Létesítmény

*A Buckley Űrhaderő Támazspont műanyag védőburokkal ellátott radarjai
(Forrás: Egyesült Államok Űrhadereje, J. T. Armstrong őrmester)*

Az űrből érkező adatok a *National Reconnaissance Office* (Nemzeti Felderítő Iroda, NRO) missziós állomására, a coloradói Aurorában, a Buckely Űrhaderő Támaszponton működő Légtérvédelmi Adatfeldolgozó Létesítménybe kerülnek.³ A telep, valamint a két másik ugyanilyen állomás – az egyik a virginiai Fort Belvoirban, a másik az új-mexikói White Sandsben – létezését 2008-ig titkolták. Az NRO hírszerzési adatai az Egyesült Államok nemzetbiztonsági apparátusának leggondosabban őrzött információi közé tartoznak.⁴

Ebben az intézményben mindent titokban tartanak.

Az itt feldolgozott minden egyes adat felett olyan, erősen titkosított protokollok labirintusával örködnék, amelyek többségét kódolják. Az információk nagy része az *Exceptionally Controlled Information* (Különlegesen Felügyelt Információ, ECI) kategóriába tartozik.

Az NRO ügynökei rendkívül jól képzettek, mert itt nincs helye hibának. A légtérvédelmi adatfeldolgozó létesítmények felelősek a védelmi minisztérium felderítő műholdjainak irányításáért.⁵ Itt elemzik a nukleáris fenyegetésekről szóló adatokat, és innen küldik tovább az eredményeket a megfelelő helyekre.

Felharsannak a szirénák.

A **BALLISZTIKUSRAKÉTA-KILÖVÉS, RIADÓ!** jelére mindenki lázas munkába kezd. Ebben a létesítményben dolgozik a Nemzetbiztonsági Hivatal több száz ügynöke is. Ők elkezdnek kódolt üzeneteket küldeni három egymástól távol található parancsnoki bunkerbe. Ezek mindegyike egy-egy föld alatti erődítmény:

- Rakétafigyelmeztető Központ Coloradóban, a Cheyenne-hegynél
- Nemzeti Katonai Vezetési Központ a washingtoni Pentagonban
- Globális Hadműveleti Központ Nebraskában, a légielő Offutt Légitámaszpontján

Az NRO coloradói földi missziós állomása az Egyesült Államok katonai műholdjainak adatait fogadó elsődleges hazai létesítmény. „Máshol is vannak ilyenek”, mondja az Egyesült Államok Légierője Űrparancsnokságának korábbi vezető tudósa, Doug Beason.⁶ Ezek közé tartozik a *Defense Special Missile and Aeronautics Center* (Különleges Rakéta- és Légtérvédelmi Központ, DEFSMAC), amely titokban működik Marylandben, a Nemzetbiztonsági Hivatal Fort George G. Meade-ben álló főhadiszállásán.

Ami egy nukleáris háborúban történik, az mindig attól függ, hogy az elemzők milyen eredményre jutnak az adott pillanatban.

A mi forгатókönyvünkben ez azt jelenti, hogy most.

4 MÁSODPERC

Az űrben

Az Észak-Korea felett geoszinkron pályán keringő SBIRS-műhold körülbelül akkora, mint egy metrószerelvény kocsija, amelyből mindkét oldalon egy-egy hét méter hosszú napelemszárny nyúlik ki. Az űreszköz szenzorai önálló

feladatokat látnak el, ami azt jelenti, hogy nagy térségeket pásztáznak, de ezzel egy időben képesek kisebb, adott esetben nagyobb érdeklődésre számot tartó területre koncentrálni. Olyan érzékenyek, hogy 320 kilométerről érzékelik egy szál gyufa meggyújtását.⁷

Az Űrbe Telepített Infravörös Rendszer Paul Revere* 19. századi rendszerének 21. századi amerikai megfelelője, de nem a gyalogosan és lóháton érkező brit haderőt figyelik vele, hanem a nukleáris töltettel ellátott ballisztikus rakétákat – ezeket a félelmetes, megállíthatatlan, a civilizációt fenyegető ICBM-eket.

Az Észak-Korea feletti műholdak érzékelői elvégzik a fedélzeti jelfeldolgozást, majd kolosszális mennyiségű korai előrejelző adatot sugároznak a Földre.⁸

Gondoljunk csak bele: az oroszok 1957-ben juttatták a világűrbe az első, strandlabda méretű műholdat, a Szputnyikot, amelyet rádióantennákkal és cink-oxid elemekkel láttak el. Most, évtizedekkel később kilencezernél több mikroproceszorokkal vezérelt mesterséges hold kering bolygónk körül.⁹ Ezek távközlési, navigációs, időjárás-előrejelzési és televíziós műsorsugárzási feladatokat látnak el.

A SBIRS egyik ilyen tevékenységben sem vesz részt, hanem őrködik. Éberren várakozik, és figyel a nap huszonnégy órájában, heti hét és évi háromszázhatvanöt napon át, hogy érzékeli a nukleáris fenyegetés legelső szikráját.

Azt a szikrát, amely visszafordíthatatlan folyamatot indít el.

* Paul Revere bostoni ezüstműves (1734–1818) az amerikai függetlenségi háború legendás alakja volt. Ő szervezte meg a britek hadmozdulatait figyelő titkoszolgálati és riasztórendszert.

5 MÁSODPERC

Colorado állam, légtérvédelmi adatfeldolgozó létesítmény

A coloradói légtérvédelmi adatközpontban a világ leggyorsabb számítógépeinek rendszerei villámgyorsan osztályozzák a SBIRS szenzorainak adatait. Gondosan megvizsgálják a felbocsátott rakéta lángcsóváját. Egy rövid hatósugarú ballisztikus fegyver csóvájának fénye és mérete nagymértékben eltér az ICBM-ekétől – ezeket a jellemzőket pontosan meg lehet határozni az űrből.

A ballisztikus rakéták fellövése nem szokatlan, és példátlan mértékben növekszik a gyakorisága. 2021-ben az űrhaderő 1968 rakéta felbocsátását észlelte, majd ez a szám „2022-ben a három és félszeresénél is nagyobbra nőtt”, mondja az Űrendszerek Parancsnokságának ezredese, Brian Denaro.¹⁰ 2023 szeptemberében Oroszország továbbra is folytatja azt a gyakorlatot, hogy értesíti az Egyesült Államokat a ballisztikusrakéta-kísérletekről.¹¹

Senki sem akar véletlenül kirobbantani egy nukleáris háborút.

Általános szabály, hogy az ICBM-ekéhez hasonló volumenű kísérletekről az államok értesítik egymást – többnyire a szomszédjaikat – diplomáciai csatornák, félhivatalos csatornák, titkos vagy másmilyen csatornák segítségével vagy másképpen, de erre mindig használnak valamilyen csatornát.

Észak-Koreát kivéve.

2022 januárja és 2023 májusa között az ország száznál több rakétakísérletet végzett – köztük nukleáris töltet hordozására

alkalmas eszközökkel is, amelyek elérhetik az Egyesült Államokat.¹²

Egyiket sem jelentették be.¹³

„Fenn akarják tartani a meglepetés lehetőségét”, árulja el a hírszerzés elemzője, Joseph Bermudez Jr. „Ezzel támogatják azt a propagandájukat, amely szerint ők hatalmas és erős nemzet.”

A védelmi minisztérium műholdjai pontosan azért „parkolnak” Észak-Korea felett, hogy a rakéták lángját a kilövés utáni másodperc törtrésze alatt elkezdjék vizsgálni.

A Coloradóban végrehajtott elemzés megerősíti azt, amit a szakemberek látnak: egy Észak-Koreából felbocsátott ICBM riasztó röppályára állt. Nem a világűr felé tart, mint azok, amelyek műholdat juttatnak az űrbe, és nem a Japán-tenger felé, ami gyakran előfordul, ha erődemonstrációt tartanak.

Most már Amerika gigászi korai előrejelző rendszerének minden kritikus rendszere a rakéta pályájára vonatkozó adatokat elemzi, és integrálja a beérkező információkat. Azon dolgoznak, hogy pontosabban meghatározzák az esemény jellegét.

Provokációs célú kísérlet vagy nukleáris támadás? Kardcsörtetés vagy megtévesztés?

Az Egyesült Államok egész világra kiterjedő hírszerző, megfigyelő és felderítő rendszerének összes kritikus eleme azonnal termelni kezdi az adatok minden lehetséges formáját: a SIGINT (*signals intelligence* – jelfeldolgozó hírszerzés), az IMINT (*image intelligence* – képfeldolgozó hírszerzés), a TECHINT (*technical intelligence* – technikai hírszerzés), GEOINT (*geospatial intelligence* – földi térinformatikai hírszerzés), a MASINT (*measurement and signature intelligence* – mérési adatokat és jelzéseket feldolgozó hírszerzés), a CYBINT

(*cyber intelligence* – kibernetikai hírszerzés), a COMINT (*communications intelligence* – kommunikációs hírszerzés), a HUMINT (*human intelligence* – humán hírszerzés) és az OSINT (*open source intelligence* – nyílt forrás[kód]ú hírszerzés) – ezek mindegyike megfeszített tempóban működik, hogy pontos képet adjon az észlelt eseményről.

A másodperc minden törtrésze számít. Minden információ-morzsa rendkívül fontos.

6 MÁSODPERC

Pentagon, Nemzeti Katonai Vezetési Központ

A Pentagon (Forrás: Brittany A. Chase, az Egyesült Államok légierjének őrmestere)

Egy nukleáris háborúban a Pentagon alatt található Nemzeti Katonai Vezetési Központ tölti be az elsődleges vezetési és irányítási létesítmény szerepét.¹⁴

Lehet, hogy éppen ez a célpont – de lehet, hogy nem.

Ebben a forgatókönyvben Washingtonban délután három óra múlt három perccel – március 30-a van, egy kora tavaszi

délután. Hat másodperc telt el az interkontinentális rakéta felbocsátása óta. A központ számítógépes algoritmusai már elkezdtek a munkát, hogy az elérhető adatok alapján meghatározzák a rakéta röppályáját, de még nem tudják pontosan leszűkíteni a célterületet.

Amerikába tart? Esetleg Hawaiiira?

Az Egyesült Államok kontinentális térsége lenne a cél?

Minden egyes nap minden egyes órájában emberek százai dolgoznak ebben a Pentagon alatt található, rendkívüli módon megerősített bunkerben.¹⁵ Azt a három elsődleges feladatot látják el, amelyet a Nemzeti Katonai Vezetési Központra bízta az Egyesült Államok nemzetbiztonságának fenntartása érdekében:

- a világon zajló hadműveleti tevékenység és katonai események megfigyelése
- a világ nukleárisfegyver-aktivitásának megfigyelése
- a reagálóképesség szükség szerinti fenntartása különleges válsághelyzetekben – beleértve az OPLAN (régebben a SIOP) működtetését¹⁶

Most, csupán másodpercekkel azután, hogy megerősítették Észak-Korea interkontinentális ballisztikus rakétájának elindítását, minden szem a parancsközpont falára felszerelt színpad méretű képernyőre szegeződik, amelyen egy baljós, fekete pont mozog: a Hvaszong-17 ballisztikus rakéta.¹⁷

Miközben a központba megérkeznek a J-3*-as Hadműveleti Csoportfőnökség tisztviselői, a J-2-es részleg hírszerzési igaz-

* Ezeknél a jelöléseknél a „J” a „joint” – egyesített – szó rövidítése, az utána következő első szám az adott egyesített részleget jelöli, a második pedig egy adott feladatkört ellátó személyt.

gatóhelyettese megpróbál kapcsolatba lépni egy észak-koreai illetékessel. Az Egyesített Törzs tisztjei közül a következő személyek adnak ki azonnali parancsokat:

- a J-32-es hírszerzési, megfigyelési és felderítési igazgatóhelyettes (kétszillagos tábornok parancsnoki jogkörrel)
- a J-36-os nukleáris és belbiztonsági védelmi hadműveletekért felelős igazgatóhelyettes (egyszillagos tábornok parancsnoki jogkörrel)
- a J-39-es globális hadműveletekért felelős igazgatóhelyettes (egyszillagos tábornok parancsnoki jogkörrel)

2001. szeptember 11. óta az alárendeltjeikkel együtt egyikük sem került ilyen magas szintű, sürgős teendőket igénylő riasztási helyzetbe.

„Nehéz elmagyarázni és érzékeltetni a háborús köd hangulatát”, mondja John Brunderman ezredes, aki a 9/11 idején a bunkerben teljesített szolgálatot.¹⁸ Ez a parancsnoki poszt „az Egyesült Államok világszerte található összes vezetési pontjából felépülő piramis csúcsán foglal helyet”. Egy titkos létesítmény, amely biztosítja a „kapcsolódást az Egységes Integrált Hadművelési Terv végrehajtásához, lehetővé teszi a világszerte kialakult helyzet áttekintését és a válságkezelést”. Ám a háború ködében megmarad a bizonytalanság. „Amikor az ember abnormális dolgokkal foglalkozik, sok minden abnormálisnak tűnik”, mondja Brunderman ezredes.

15 MÁSODPERC

Colorado, Buckley Űrhaderő Támazspont

A Buckley Űrhaderő Támazspont
(Forrás: Egyesült Államok Űrhadereje)

Coloradóban pilóták futnak az aszfalton felszállásra készen várakozó vadászpülőkhez. Az ICBM elindulása óta 15 másodperc telt el, és a rakéta elég utat tett meg ahhoz, hogy a műholdak érzékelői pontosabban meghatározassák a röppályáját.

A kilátások lesújtók.

A felfoghatatlan katasztrófához vezető legrosszabb forgatókönyv érvényesül.

A Hvaszong-17 az Egyesült Államok kontinentális térsége felé tart.

A Buckley Űrhaderő Támaspont ad helyet a Space Delta 4 nevű rakétariasztási egységnek, amely a világűrben figyelő műholdakkal együtt az egész földi telepítésű korai előrejelző radarrendszer.¹⁹

A Space Delta 4 feladata az is, hogy titkosított kommunikációs vonalakon stratégiai figyelmeztető információkat küldjön a következő három parancsnokságnak:

- NORAD – *North American Aerospace Defense Command* (Észak-Amerikai Légtérvédelmi Parancsnokság)
- NORTHCOM – *U.S. Northern Command* (Egyesült Államok Haderejének Északi Parancsnoksága)
- STRATCOM – *U.S. Strategic Command* (Egyesült Államok Haderejének Stratégiai Parancsnoksága)²⁰

Ezek mindegyike rendelkezik egy-egy korai figyelmeztetési központtal, amely az űrhaderő bázisától 130 kilométernyire található, a Cheyenne-hegynél, Amerika hidegháború alatt megépített, legendás, gránitsziklába épített nukleáris bunkerében.

A Space Delta 4 összes tagja minden idegszálával a láthatóan az Amerikai Egyesült Államok felé tartó interkontinentális ballisztikus rakétára koncentrálnak. A félelmetes ICBM nukleáris töltetet hordozhat, és feltartóztathatatlan.

Miután felbocsátották, nem tudják visszafordítani.

A NORAD-nál, a NORTHCOM-nál és a STRATCOM-nál mindenki arra vár, hogy a látóhatáron túli radarrendszerek megerősítsék: valóban nukleáris töltettel ellátott rakétával támadtak az Egyesült Államokra.

Ez a másodlagos megerősítés kritikus fontosságú.

Az ICBM pályájának ismeretében világos, hogy a rakéta először az alaszakai Clear Űrhaderő Támaszpont radarrendszerének látóterében emelkedik a horizont fölé. Ennek a rendszernek a technika csúcását képviselő gépszemei folyamatosan figyelnek a Csendes-óceán felől érkező fenyegetésekre.

Újabb nagyjából nyolc perc kell ahhoz, hogy az alaszakai radarok észleljék az ICBM-et. A fenyegetés árnyékában az itt dolgozók számára kínos lassúsággal vánszorognak a másodpercek.

20 MÁSODPERC

Alaszka, Clear Űrhaderő Támaszpont

Az alaszakai Clear Űrhaderő Támaszpont Nagy Hatótávolságú Felismerő Radarja (Forrás: Egyesült Államok Rakétavédelmi Ügynöksége)

Az alaszakai Clear Úrhaderő Támaszpont távoli katonai telepét stratégiai fontosságú helyen építették fel Fairbanks külterületén. Ezen a helyen március végén $-10\text{ }^{\circ}\text{C}$ körüli hőmérséklet uralkodik. A hó nagy része már elolvadt.

A bázis közepén áll az öt emelet magas kereső, nyomkövető és felismerő radar, hivatalos nevén Nagy Hatótávolságú Felismerő Radar. Ez a hatalmas földi telepítésű űrszem a több évtizeddel ezelőtt létrehozott korai előrejelző radarrendszer legújabb eleme. A Csendes-óceán felől az Egyesült Államokat támadórakéták figyelése mellett az a feladata, hogy riadójelzést küldjön a NORAD-nak, a NORTHCOM-nak és a STRATCOM-nak.²¹

A szerkezet belsejéből napi huszonnégy órában, heti hét és évi háromszázhatvanöt napon át két hatalmas, 18 méter átmérőjű antenna kémleli az eget, hogy érzékelje a rakétatámadás jeleit. A radarrendszer „mindenre figyelő szeme pontos képet fest bármilyen felénk tartó fenyegetésről”, magyarázza a NORAD-os A. C. Roper altábornagy.²²

Az ICBM felbocsátása után az Űrvédelmi Előrejelző Századhoz rendelt, ugyancsak Fairbanks külterületén állomásozó Sarki Pilóták és Űrszemek nevű egység is értesül a Space Delta 4-től az ICBM-ről. Ám ők semmit sem észlelnek. Még nem. Radarjaik a bennük felhalmozott csúcstechnika ellenére sem látnak túl a láthatáron – ez fizikailag lehetetlen.

A rendszereket működtető embereknek tehát várniuk kell.

A hatékony radarrendszer egészen addig vak marad, amíg a rakéta a középső pályaszakaszába nem ér – amíg az orrcsúcsában elhelyezett nukleáris rakomány veszélyes közelségbe nem ér az Egyesült Államokhoz.

A földi radaroktól adatok tömkelege száguld az észak-amerikai kontinens több ezer kilométerre található parancsnoki állásai felé – a Coloradóban, a Cheyenne-hegynél épített Rakétariasztási Központ felé is.

A Nagy Hatótávolságú Felismerő Radar képernyője egyelőre megtévesztően nyugodt képet mutat.

30 MÁSODPERC

Colorado, a Cheyenne-hegységben épült komplexum

A Cheyenne-hegy komplexumában működő Egyesített Hadműveleti Központ 2023-ban (Forrás: Észak-amerikai Légvédelmi Parancsnokság, Thomas Paul)

Colorado állam közepén, a háromcsúcsú vulkanikus hegy alatt hatszáz méterrel sziréna harsog, fények villognak, és minden számítógép a NUKLEÁRIS KILÖVÉS, RIADÓ titkosított üzenetét generálja.

A kilövés óta harminc másodperc telt el.

A SBIRS műholdak az ICBM követéséből most már elég adattal rendelkeznek ahhoz, hogy meghatározzák, nagyjából hová tart a rakéta: valahova az Egyesült Államok keleti partvidékére.²³

A Cheyenne-hegy komplexumában mindenkit riadókészültségbe helyeznek. Mindenki megdöbben attól, ami történik.²⁴

Az űrből és a földi radarállomásoktól érkező adatok az egész világon elárasztják, és munkára serkentik a rakéta-előrejelzési központok rendszerének személyzetét. Mindenki az érkező fenyegetés pontos jellegének meghatározásán dolgozik. Mindenki ugyanazt látja.

Egy – egyetlenegy – támadó ICBM.

Mindenki ugyanarra gondol.

Egyetlen nukleáris rakétának semmi értelme.

Ha Észak-Korea valóban megtámadja az Egyesült Államokat, akkor ez egy kezdeményező első nukleáris csapás. Ha az elnök elrendeli a válaszlépést, az ország katonasága feltétel nélkül mindent elsöprő nukleáris támadással reagál.

Észak-Korea megsemmisül.

„Az ilyen derült égből villámcsapás [úgy jellemezhető, mint] egy meglepetésszerű, alattomos támadás”, mondja William Perry, volt hadügyminiszter.²⁵ Ez a régi taktika egyidős magával a háborúval. A nukleáris fegyverek korában azonban nemzeti szintű öngyilkosságot követ el bármelyik ország, ha elég bolond ahhoz, hogy kezdeményező csapást mérjen az Egyesült Államokra. Az elrettentés stratégiájának alapja az az elgondolás, hogy ha egy ország megtámad egy nukleáris arzenállal rendelkező superhatalmat, akkor garantált a támadó nemzet teljes megsemmisülése.

A meglepetésszerű támadások megváltoztatják a történelmet.

Ám az ilyen támadások célja a lefejezés – a kígyó fejének lecsapása egyetlen vágással. Ehhez azonban rengeteg fegyverre van szükség, nem egyetlen ICBM-re. Ez kevés egy olyan ország ellen, mint az Egyesült Államok, amelynek 1770 hadrendben álló nukleáris töltet áll a rendelkezésére, és ezek többsége bevetésre készen áll.

„Egyetlen nukleáris rakétának semmi értelme”, szögezi le Perry. Erről a furcsaságról „több információt kell szerezni, mielőtt az elnököt tájékoztatják”.

A Cheyenne-hegy alatti komplexumban vörös fények villognak, szirénák vijjognak, mindenki teszi, amire kiképeztek. Lábak, ujjak, szemgolyók, megérzések – minden emberi rátermettség balett-tánchoz hasonló szinkronban működik együtt a gépekkel, hogy a szenzorok adatait akciók indítására képes információkká alakítsák át. Az itt, a Cheyenne-hegynél működő rakéta-előrejelzési központ a világszerte végrehajtott rakétaindítások adatainak gyűjtőpontja. Azt itt dolgozóknak kell a beérkező adatokból eldönteniük, hogy leselkedik-e veszély Észak-Amerikára és az Egyesült Államokra.

„Mi vagyunk az agytörzs, amely mindent összegyűjt”, mondja a komplexum igazgatóhelyettese, Steven Rose.²⁶ „Meghatározzuk az összefüggéseket, kihámozzuk az értelmüket, majd továbbítjuk őket az agy felé – legyen az a NORAD, a NORTHCOM vagy a STRATCOM parancsnoksága.” A Cheyenne-hegy alatti komplexum tehát egyfajta agytörzsszerepet lát el, amely értelmezi az adatokat a parancsnokló tábornokok és tengernagyok számára, valamint eldönti, hogy kell-e értesíteni az elnököt. A főparancsnok részére készülő nukleáristámadás-kiértékelés miatt a komplexum „az ideg-

rendszer legkritikusabb része, és egyben a legsebezhetőbb is”, jelenti ki Rose.

A létesítmény képes fizikailag elviselni egy 1 megatonnás termonukleáris bomba felrobbanását.²⁷ A sebezhetősége teoretikusan értendő. Itt és most nincs helye hibás döntéseknek.

Nincs helye semmilyen hibának.

Az ország és a bolygó sorsa, az emberiség léte a tét.

60 MÁSODPERC

Nebraska, az Egyesült Államok Hadereje Stratégiai Parancsnokságának főhadiszállása

Hatvan másodperc telt el. A légielő nebraskai Offutt Légitámaszpontja alatt helyezkedik el az Egyesült Államok Hadereje Stratégiai Parancsnokságának, a STRATCOM-nak a főhadiszállása, egy 85 ezer négyzetméteres, bunkerekből, parancsnoki központokból, orvosi létesítményekből, étkezőkből, alvókörletekből, az áramellátást biztosító helyiségekből, alagutakból és egyéb rendeltetésű szobákból álló rendszer.

Ez a nukleáris vezetési központ 1,3 milliárd dollárba került, több emelet mélységben foglal helyet, és kibírja egy 1 megatonnás termonukleáris bomba közvetlen találatát. Most az itt dolgozó 3500 ember mindegyike az észlelt fenyegetésre koncentrál.²⁸

Az összes titkosított rendszer szirénája hangosan vijjog.

„Nagyjából tízféle módon tudhatjuk egy parancsnokkal, hogy cselekednie kell”, mondja a STRATCOM volt parancsnoka, John E. Hyten tábornok.²⁹

BALLISZTIKUSRAKÉTA-KILÖVÉS, RIADÓ!

Az összes elektronikus riasztórendszer egyszerre vijjog, süvít, tülköl, villog és vibrál. Képtelenség, hogy a STRATCOM-nál dolgozók ne szerezzenek tudomást a támadó ICBM-ről, amely feltehetően az Egyesült Államok területére tart.

Ebben a pillanatban a legfontosabb személy az Egyesült Államok Hadereje Stratégiai Parancsnokságának parancsnoka – röviden a STRATCOM-parancsnok –, aki a nemzet nukleáris hadműveleteinek legfőbb vezetője.³⁰ 150 ezernél több katonának, haditengerésznek, pilótának, tengerészgyalogosnak, nemzeti gárdistának és civilnek parancsol. Az Egyesült Államok Nukleáris Vezetési és Irányítási Rendszerében a STRATCOM-parancsnok ad tanácsokat az elnöknek, és végrehajtja annak közvetlen parancsait.³¹

A két személy között nincs egyetlen közbeiktatott ember sem – sem a védelmi miniszter, sem a Vezérkarfőnökök Egyesített Tanácsának főnöke, sem az alelnök.

A STRATCOM-parancsnok felelőssége teljesen eltér a világon bárki másétól.

Erről a felelősségről ezt mondja George Lee Butler nyugalmazott tábornok, aki az Egyesült Államok nukleáris erőinek parancsnoka volt 1991-től 1994-ig: „Ha a figyelmeztető rendszerünk az Egyesült Államok ellen irányuló támadást érzékelt... az én feladatomban volt, hogy erről értesítsem az elnököt; jelentenem kellett, hogy milyen típusú és mennyi fegyverrel támadtak ránk; mi ezeknek a célpontja. El kellett magyaráznom, hogy a nukleáris háborús tervben leírtaknak megfelelően milyen opciók közül választhat. Meg kellett kérnem, hogy adja ki a parancsot, amelyet azonnal tovább kellett adnom a hadműveleti egységeknek, és gondoskodnom kellett a mozgósításukról, a túlélésükről, valamint a fegyverek bevetéséről.”³²

A mi forgatókönyvünkben a kibontakozó nukleáris válságban a STRATCOM-parancsnok kimegy az irodájából, és sietve beszáll a saját használatú felvonójába. Mindössze néhány másodperc kell hozzá, hogy eljusson a parancsnoki központ nukleáris bunkerébe, amelyet Globális Hadműveleti Központnak neveznek.

„Stratégiai erőink mindig készen állnak a válaszlépésekre, és ezt mindenkinek tudnia kell”, nyilatkozta a STRATCOM-parancsnok, Hyten tábornok 2018-ban a CNN-nek. „Ebben a pillanatban is készenlétben állnak a szárazföldön, a tenger alatt és a levegőben. Bármelyik pillanatban válaszolni tudunk bármilyen fenyegetésre, és Kim Dzsong Unt is beleértve erről a világon az összes ellenségünknek tudnia kell.”

A liftajtó kinyílik.

„Ha valaki nukleáris fegyverrel támad ránk, mi is azzal támadunk vissza”, jelenti ki Hyten tábornok. „Ha még egyet kilőnek, mi is kilövünk még egyet. Ha kettőt lőnek ki, akkor mi is kettővel válaszolunk.”³³

A tábornok szerint ez egyfajta „eszkalációs létra”.

Ebben a forgatókönyvben a STRATCOM-parancsnok gyorsan megérkezik a Vezetési Terembe, ebbe a 92 négyzetméteres, betonfalú terembe.³⁴

A csaknem a teljes falat betöltő, színpad méretű képernyőre koncentrál.

Három elektronikus óra három különböző időt mutat másodpercekben mérve, miközben a nukleáris töltetet hordozó rakéta száguld az Egyesült Államok felé. Ezek az idősorozatok a következők:

- VÖRÖS BECSAPÓDÁS – az ellenséges támadórakéta céljának eléréséig várható idő
- KÉK BECSAPÓDÁS – az Egyesült Államok válaszul kilőtt nukleáris rakétájának a célja eléréséhez szükséges idő
- BIZTONSÁGOS MENEKÜLÉS – ennyi ideje van a parancsnoknak, hogy elhagyja a bunkert, és biztonságba vonuljon

A bunkerben a Vezetési Terem személyzete jól begyakoroltan, az előírt sorrendben, pillanatnyi idővesztés nélkül jelentést tesz a parancsnoknak, miközben a vörös becsapódás és a biztonságos menekülés órája visszafelé számolja a másodperceket, a kék becsapódás órája élvezi az elsődleges prioritást: ellentámadás.

A szoba hátsó részén hangszigetelt válaszfal ereszkedik le a mennyezetről.

Szilárdan rögzül a helyén.

Az Egyesült Államok Nukleáris Vezetési és Irányítási Rendszerében a Vezetési Teremben szolgálatot teljesítő nők és férfiak előzetes biztonsági átvilágítása a legalaposabb. Nap mint nap rendszeresen elpróbálják a bevetési protokollokat. Az erre vonatkozó információk azonban túl érzékenyek, ezért csak a STRATCOM tisztjeinek kis csoportja ismerheti őket.

Az összehívott központi csoport most elkezdti megtárgyalni a bevetési terveket.

1 PERC 30 MÁSODPERC

Colorado, Peterson Űrhaderő Támaszpont, a NORAD főhadiszállása

A Cheyenne-hegytől körülbelül 15 kilométerrel északnyugatra, a NORAD főhadiszállásán a parancsnokhelyettesek, a tisztek és a katonákat segítő személyzet az Peterson Űrhaderő Támaszpontjának folyosóin át lerohan a NORAD-NORTHCOM parancsnoki központba. Ez a terem hasonló a STRATCOM-éhoz, csak nagyobb. Úgy tervezték, hogy képes legyen az új fenyegetések miatt egyre növekvő létszámú személyzet befogadására.³⁵

Ez a korai előrejelző szenzorokból érkező adatok gyűjtőhelye és koordináló központja, és innen küldik el a megfelelő információkat az Egyesült Államokban és világszerte működő missziós partnereknek. A Nukleáris Vezetési és Irányítási Rendszert redundáns módon alakították ki, azaz több szervezet lát el hasonló feladatokat, hogy egyiknek a kiesése se okozzon problémát.

A NORAD parancsnoka a Sziklás-hegység coloradói láncolatának árnyékában meghúzódó titkosított létesítményből elküldi a nukleáris támadás értékeléséről szóló jelentését a Pentagonba a védelmi miniszternek és az Egyesített Vezérkar főparancsnokának.

A NORAD parancsközpontja és a Pentagon közötti kapcsolatot a kódolt, elektromágneses impulzusok és zavarás ellen védett műholdas kommunikációs rendszer – a Fejlett Rendkívül Nagyfrekvenciás Rendszer – biztosítja.³⁶

A védelmi miniszter és a vezérkari főnök azonban nem a Pentagon alatti bunkerben van. Még nem.

Olvasd tovább!

Rendeld meg kiadói kedvezménnyel a
könyvet, vagy e-könyvet itt:

<https://openbooks.hu/termek/atomhaboru/>